

Uzasadnienie

I. Potrzeba i cel regulacji

Projekt ustawy przewiduje wprowadzenie zmian do szeregu ustaw, których głównym celem jest uproszczenie i ułatwienie prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce. Powinny one stworzyć lepsze warunki dla podejmowania przez przedsiębiorców (podatników) inicjatyw rozwijających ich podstawowe aktywności, odciążając ich w wypełnianiu obowiązków biurokratycznych. Takie podejście stanowi realizację rządowej Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, która podkreśla wartość rozwoju przedsiębiorczości i wspierania przedsiębiorców, w szczególności z kategorii MŚP. W związku z tym projekt zakłada wprowadzenie regulacji skierowanych na redukcję obciążeń administracyjnych nakładanych na przedsiębiorców, rozszerzenie już obowiązujących uprawnień na szerszą kategorię podmiotów, dokonuje wyjaśnienia ujawnionych wątpliwości interpretacyjnych związanych z wykonywaniem działalności gospodarczej oraz wprowadza zwolnienia podatkowe dla przedsiębiorców i narzędzia minimalizujące ryzyko związane z obciążeniami podatkowymi oraz prowadzeniem kontaktów biznesowych z kontrahentami, którzy okazali się nierzetelni.

Projekt składa się z propozycji zmian w różnych aktach normatywnych zgodnie z założeniem doskonalenia regulacji gospodarczych w oparciu o konkretne problemy zidentyfikowane w praktyce wykonywania działalności gospodarczej („krok po kroku”).

Wprowadzanie rozwiązań o charakterze deregulacyjnym, uproszczeniowym jest oczekiwane zarówno z punktu widzenia rozwoju przedsiębiorczości, jak i rozwoju całej gospodarki. Podejmowanie tego rodzaju działań legislacyjnych, często bezkosztowym sposobem, może wpłynąć na uwolnienie przedsiębiorczości. Uproszczenie regulacji i procedur odciąża przedsiębiorstwa i ich pracowników od wykonywania niektórych zbędnych formalności administracyjnych, w efekcie zwiększa skuteczność gospodarowania posiadanymi zasobami i koncentrację na podstawowej działalności przedsiębiorcy. Dla gospodarki oznacza to wzmocnienie konkurencyjności i jej efektywności, co wpływa także pozytywnie na wzrost PKB.

Założone cele projektu są realizowane poprzez zmiany w dwóch obszarach:

1. prawa podatkowego,
2. prawa gospodarczego.

Ad. 1. Zakres zmian:

- 1) ujednoczenie wzorów wszystkich formularzy w zakresie podatków lokalnych, tj. w podatku rolnym, w podatku od nieruchomości i w podatku leśnym;
- 2) zmiany w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych przewidujące:
  - a) likwidację obowiązków, które bezpośrednio nie wpływają na rozliczenia podatkowe i dotyczą okoliczności, których ustalenie możliwe jest w oparciu o inne dokumenty posiadane przez podatnika, w tym obowiązków:
    - informacyjnych m.in. o okresie zawieszenia wykonywania działalności, o zaprowadzeniu księgi przychodów i rozchodów,
    - odrębnego powiadomienia m.in. o wyborze sposobu ustalania daty powstania przychodu w przypadku pobrania wpłat na poczet dostaw towarów i usług, o wyborze przez podatnika rozliczania różnic kursowych ustalanych w oparciu o przepisy o rachunkowości, złożeniu zawiadomienia o zamiarze prowadzenia ksiąg rachunkowych w roku następnym, o wyborze sposobu wpłacania zaliczek,
    - dokumentacyjnych m.in. prowadzenia indywidualnych (imiennych) kart przychodów pracowników, ewidencji wyposażenia, ewidencji zatrudnienia,
  - b) wydłużenie terminów na dokonanie wyboru sposobu i formy opodatkowania podatkiem dochodowym dochodów/ przychodów osiągniętych przez osoby fizyczne (co do zasady z 20 stycznia roku podatkowego do 20 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym został osiągnięty pierwszy przychód),
  - c) zniesienie obowiązku dokumentacji transakcji lub innych zdarzeń objętych decyzją w sprawie porozumienia, o której mowa w dziale II ustawy – Ordynacja podatkowa,
  - d) wprowadzenie możliwości pomniejszenia przez wierzyciela podstawy opodatkowania o kwotę wierzytelności, jeżeli wierzytelność ta nie zostanie uregulowana lub zbyta w jakiegokolwiek formie w ciągu 120 dni od dnia upływu terminu jej płatności określonego w umowie lub na fakturze (tzw. złe długi); natomiast po stronie dłużnika wprowadzony zostanie obowiązek podwyższenia podstawy opodatkowania,
  - e) podwyższenie progu przychodów uprawniającego do uzyskania statusu „małego podatnika” z 1,2 mln euro do 2 mln euro,

- f) wprowadzenie możliwości zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów wartości pracy małżonka podatnika, współpracującego z tym małżonkiem – przedsiębiorcą;
  - g) wprowadzenie możliwości jednorazowego rozliczenia straty podatkowej do wysokości 5 mln zł,
  - h) wprowadzenie zwolnienia z podatku dochodowego kwot odszkodowań przeznaczonych na odtworzenie zniszczonego majątku;
- 3) wprowadzenie w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych w odpowiednim zakresie analogicznych zmian jak w ustawie PIT;
- 4) zmiany w ustawie o rachunkowości przewidujące:
- a) wprowadzenie uproszczeń przewidzianych dla jednostek mikro dla większej niż dotychczas liczby jednostek (nieobjętych dyrektywą w sprawie Rachunkowości – jednostek prowadzonych przez osoby fizyczne) poprzez podniesienie progów wartościowych (z 2 mln euro do 3 mln euro),
  - b) zwiększenie zakresu jednostek (objętych i nieobjętych dyrektywą w sprawie rachunkowości) mogących korzystać z uproszczeń dla małych jednostek poprzez podniesienie progów dla tej kategorii jednostek z 17 mln zł na 25,5 mln zł w przypadku sumy aktywów bilansu oraz z 34 mln zł na 51 mln zł w przypadku przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów,
  - c) zwiększenia progów uprawniających jednostki do stosowania uproszczeń w ewidencji księgowej w zakresie:
    - klasyfikowania umów leasingu w sposób uproszczony, tj. według zasad określonych w przepisach podatkowych,
    - stosowania uproszczonych zasad kalkulacji kosztu wytworzenia produktu,
    - niestosowania rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych,
    - odstąpienia od ustalania aktywów i tworzenia rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego,
  - d) wprowadzenie możliwości odstąpienia przez określoną grupę przez jednostki mikro, jednostki małe, określone organizacje pozarządowe (w tym fundacje

i stowarzyszenia), z wyłączeniem spółek objętych dyrektywą ws. rachunkowości (np. spółek kapitałowych) od tworzenia rezerw na zobowiązania i odpisów aktualizujących wartość aktywów,

- e) wprowadzenie możliwości stosowania przez jednostki, o których mowa w lit. d, przepisów podatkowych w zakresie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych do prowadzenia ksiąg rachunkowych i sprawozdawczości finansowej,
- f) wprowadzenie możliwości nietworzenia przez jednostki, o których mowa w lit. d, biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów dotyczących przyszłych świadczeń na rzecz pracowników, w tym świadczeń emerytalnych,
- g) skrócenie okresu obowiązkowego przechowywania zatwierdzonych sprawozdań finansowych z trwałego przechowywania do 5 lat,

5) zmiany w ustawie – Ordynacja podatkowa zmiany przewidują wprowadzenie:

- a) obowiązku wydania przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych interpretacji ogólnej w przypadku, gdy zostanie wydana interpretacja indywidualna uwzględniająca wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego i zawierająca stanowisko rozbieżne z dotychczas wydawanymi interpretacjami indywidualnymi,
- b) obowiązku dołożenia starań ze strony organu podatkowego dokonującego wezwania, aby zadośćuczynienie wezwaniu nie było uciążliwe, co ma na celu ograniczenie obciążeń administracyjnych;

6) zmiany w ustawie o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne przewidujące:

- a) zniesienie obowiązku prowadzenia przychodów, ewidencji wyposażenia, ewidencji zatrudnienia,
- b) wydłużenie możliwości powiadomienia o wyborze formy opodatkowania do 20. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym podatnik osiągnął pierwszy w roku podatkowym przychód albo do końca roku podatkowego, jeżeli pierwszy taki przychód został osiągnięty w grudniu roku podatkowego,
- c) uregulowanie na wzór ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych problematyki tzw. złych długów;

- 7) umożliwienie podatnikom podatku od czynności cywilnoprawnych składania zbiorczej deklaracji oraz jednorazowej zapłaty podatku z tytułu wszystkich umów o jednorodnym charakterze, które zostały zawarte przez podatnika w okresie miesiąca;
- 8) zmiany w ustawie o podatku od towarów i usług przewidujące:
  - a) zniesienie ograniczenia zwolnienia od VAT dla towarów importowanych w drodze zamówienia wysyłkowego, przy małych przesyłkach do 22 euro, oraz rozszerzenie zwolnienia z VAT importu małych przesyłek do 22 euro również na sytuacje, gdy odbiorca znajduje się w innym państwie członkowskim,
  - b) odstąpienie od wymagania odrębnego składania wraz z deklaracją umotywowanego wniosku o zwrot podatku oraz wniosku o zwrot w przyspieszonym terminie,
  - c) skrócenie terminu, ze 150 do 120 dni, umożliwiającego wierzycielowi zastosowanie przepisów regulujących „ulgę na złe długi”, analogiczne zmiany dotyczą obowiązku po stronie dłużnika,
  - d) zmniejszenie o połowę, tj. do 200 tys. zł, wymaganego limitu obrotu sprzedaży za poprzedni rok podatkowy przez przedsiębiorców uczestniczących w systemie TAX FREE;
- 9) zmiany w ustawie – Prawo celne przewidujące:
  - a) uproszczenie procedury przy udzielaniu pozwoleń na procedury specjalne,
  - b) określenie progu na poziomie 10 euro, od którego osoby zobowiązane będą ponosiły koszty zniszczenia towaru lub likwidacji w inny sposób oraz koszty związane z jego przechowywaniem,
  - c) ujednoczenie sposobu naliczania i poboru tych dwóch rodzajów odsetek pobieranych od należności importowych zasadnym jest stosowanie do odsetek od należności celnych tych samych zasad, które obowiązują w zakresie odsetek od zaległości od należności podatkowych z tytułu importu,
  - d) wprowadzenie możliwości uwierzytelniania odpisu udzielonego pełnomocnictwa oraz dokumentu potwierdzającego zakres uprawnień do korzystania z usług oferowanych na PUESC przez: adwokatów, radców prawnych i doradców podatkowych. Uprawnienie do uwierzytelniania ww. dokumentu będzie

przysługiwać osobom uprawnionym przez podmiot posiadający pozwolenie AEO lub pozwolenie na stosowanie uproszczeń w rozumieniu przepisów celnych;

10) zmiany w ustawie o podatku akcyzowym przewidujące:

- a) zastąpienie stosowanych w ustawie o podatku akcyzowym oraz w aktach wykonawczych do tej ustawy kodów Nomenklatury Scalonej (CN) – kodami CN stosowanymi zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawa celnego w tym zakresie,
- b) rezygnacja z obowiązku przekazywania przez podmiot wykorzystujący energię elektryczną do celów redukcji chemicznej, w procesach elektrolitycznych, metalurgicznych i mineralogicznych oświadczenia o ilości wykorzystanej energii i sposobie jej wykorzystania, każdego miesiąca do właściwego naczelnika urzędu skarbowego.

Ad. 2. Zakres zmian:

1) zmiany w ustawie – Kodeks spółek handlowych:

- a) jednoznaczne wskazanie komu i w jaki sposób członkowie zarządu oraz członkowie rady nadzorczej spółki kapitałowej powinni składać oświadczenie o swojej rezygnacji,
- b) uregulowanie skutków nabycia (objęcia) udziału (lub akcji) ze środków pochodzących z majątku wspólnego, w sytuacji gdy stroną czynności prawnej jest tylko jeden z małżonków,
- c) doprecyzowanie zasad reprezentacji spółki w likwidacji,
- d) doprecyzowanie skutków czynności prawnej dokonanej albo przez rzekomy organ osoby prawnej albo przez organ osoby prawnej, lecz z przekroczeniem umocowania,
- e) doprecyzowanie pojęcia „dnia dywidendy” w odniesieniu do spółek z ograniczoną odpowiedzialnością,
- f) doprecyzowanie reguł zmiany umowy spółki z o.o. w organizacji,
- g) określenie reguł zwrotu przez wspólników zaliczek wypłaconych w poczet dywidendy w sytuacji, w której spółka w danym roku obrotowym poniosła stratę,
- h) określenie podmiotu właściwego do odwołania zgromadzenia wspólników oraz mechanizmu jego odwołania,
- i) doprecyzowanie kwestii następstwa procesowego przy podziale spółki kapitałowej i kwestii odpowiedzialności spółki dzielonej za jej zobowiązania po wydzieleniu,

- j) określenie wprost w przepisach możliwości umożliwienie powołania do zarządu spółki partnerskiej osoby niebędącej jej partnerem,
  - k) umożliwienie pisemnego podejmowania uchwał przez udziałowców poza zgromadzeniem wspólników (tzw. „tryb obiegowy”),
  - l) wprowadzenie elastyczniejszych zasad dysponowania *agio*,
  - m) doprecyzowanie wybranych kwestii o charakterze językowo-legislacyjnym oraz usunięcie przepisów, które nie mogą znaleźć zastosowania w praktyce w odniesieniu do spółek osobowych,
  - n) składanie pełnomocnictw na posiedzeniach organów właścicielskich spółek;
- 2) zmiany w ustawie o administrowaniu obrotem
- a) zniesienie obligatoryjnego obowiązku dołączania do wniosku tłumaczenia dokumentów, co przyczyni się do znaczącego zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla przedsiębiorców - proponuje się wprowadzenie fakultatywności organów w żądaniu takiego tłumaczenia,
  - b) wyłączenie obowiązku (wynikającego z KPA) przedkładania do każdego wniosku dokumentu pełnomocnictwa przez przedsiębiorców;
- 3) zmiany w ustawie - Kodeks pracy
- a) zwiększenie możliwości pełnienia zadań służby BHP przez pracodawcę zatrudniającego do 50 pracowników i zakwalifikowanego do nie wyższej kategorii ryzyka niż trzecia w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym, z obecnego limitu 20 pracowników,
  - b) ograniczenie obowiązku przeprowadzania szkoleń okresowych BHP dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach o najniższych wskaźnikach wypadkowości i warunkach środowiska pracy, w których występują najmniej szkodliwe czynniki dla zdrowia;
- 4) zmiany w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- a) zredukowanie wymogów formalnych związanych ze złożeniem wniosku o wydanie zezwolenia na obrót hurtowy napojami alkoholowymi,
  - b) umożliwienie posiadaczom zezwolenia na obrót hurtowy zaopatrywania w napoje alkoholowe statków, pociągów i samolotów (bez uzyskiwania dodatkowego zezwolenia),

- c) jednoznaczne wskazanie na możliwość jednorazowego wniesienia opłaty za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż alkoholu;
- 5) zmiany w ustawie o bezpieczeństwie żywności i żywienia
- a) umożliwienie odbioru przez państwowego powiatowego inspektora sanitarnego (lub państwowego granicznego inspektora sanitarnego) mobilnych gastronomii w innym mieście powiatowym niż jest zarejestrowana firma;
- 6) zmiany w ustawie - Prawo o ruchu drogowym
- a) usunięcie wątpliwości co do możliwości dokonania rejestracji „motocykla” wyposażonego w rodzaj napędu spełniającego kryteria przepisów o homologacji, tj. zmiana będzie odnosiła się w większości przypadkach do motocykli z napędem elektrycznym;
- 7) zmiany w ustawie o terminach zapłaty w transakcjach handlowych
- a) ograniczenie sytuacji, w których terminy zapłaty ustalane przez podmioty publiczne na rzecz przedsiębiorców przekraczają 30 dni.

II. Szczegółowe omówienie przepisów projektu

A. Zmiany w zakresie prawa podatkowego

1. Zmiany w ustawie o podatku rolnym (Art. 3)

Celem zaproponowanych zmian jest ujednoczenie wzorów formularzy informacji o gruntach oraz deklaracji na podatek rolny, składanych przez podatników podatku rolnego na podstawie art. 6a ust. 5 i ust. 8 pkt 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 617, z późn. zm.). Ponadto projektowane zmiany przewidują wprowadzenie powszechnej możliwości składania informacji i deklaracji dotyczących tego podatku za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

W aktualnym stanie prawnym do określania wzorów informacji o gruntach, składanych przez osoby fizyczne i deklaracji na podatek rolny, składanych przez pozostałych podatników podatku rolnego, upoważnione są rady gmin (art. 6a ust. 11). Obecnie brak jest jednolitego wzoru tych formularzy i w każdej z gmin mogą obowiązywać inne formularze w zakresie tego podatku. Poszczególne gminy decydują także o możliwości składania informacji i deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej (art. 6a ust. 12).

Propozycja ujednoczenia formularzy w zakresie podatku rolnego jest powiązana z propozycją ujednoczenia wzorów formularzy w podatku od nieruchomości i w podatku leśnym i zmierza

do uzyskania efektu w postaci ujednoczenia wzorów wszystkich formularzy w zakresie podatków lokalnych.

Zapewnienie powszechnej możliwości składania informacji i deklaracji dotyczących podatku rolnego za pomocą środków komunikacji elektronicznej do wszystkich organów podatkowych właściwych w sprawie tego podatku jest niezbędne w związku z rozwojem elektronicznych form komunikacji.

Projektowana zmiana w art. 6a ust. 11 polega na zastąpieniu przewidzianego obecnie dla rad gmin upoważnienia do określania wzorów formularzy informacji i deklaracji dotyczących podatku rolnego, upoważnieniem dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Projektowana zmiana w art. 6a ust. 12 ww. przepisu polega na przyznaniu ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych kompetencji do określenia sposobu przesyłania informacji i deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej oraz do określenia rodzajów podpisu elektronicznego, którym powinny być opatrzone te deklaracje i informacje. Jednocześnie, w tym zakresie, zostanie zniesione upoważnienie dla rad gmin. W wyniku tej zmiany zostanie uchylony w art. 6a ust. 13.

Skutkiem proponowanych zmian będzie ujednoczenie wzorów formularzy w zakresie podatku rolnego składanych we wszystkich gminach.

Efektom projektowanych zmian będzie ponadto możliwość składania deklaracji i informacji na podatek rolny przez wszystkich podatników za pomocą środków komunikacji elektronicznej. W tym celu niezbędne jest wprowadzenie w ustawie o podatku rolnym regulacji dotyczącej możliwości składania tych formularzy w takiej formie, gdyż zgodnie z ustawą - Ordynacja podatkowa, składanie deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej wójtowi, burmistrzowi (prezydentowi miasta), staroście, marszałkowi województwa regulują odrębne przepisy (art. 3d).

Wprowadzenie projektowanych zmian uprości wypełnianie obowiązków podatkowych przez podatników podatku rolnego. Zmiany doprowadzą też do zmniejszenia kosztów obsługi informacji i deklaracji dotyczących podatku rolnego, zarówno po stronie organów podatkowych, jak i podatników.

Proponuje się, aby projektowane zmiany weszły w życie z dniem 1 lipca 2018 r. Termin ten pozwoli też na opracowanie nowych wzorów formularzy podatkowych i pozwoli gminom oraz podatnikom na przystosowanie się do nowych regulacji.

2. Zmiany w ustawie o podatkach i opłatach lokalnych (Art. 4)

Celem zaproponowanych zmian jest ujednoczenie wzorów formularzy informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych oraz deklaracji na podatek od nieruchomości, składanych przez podatników tego podatku na podstawie art. 6 ust. 6 i ust. 9 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 716, z późn. zm.). Ponadto projektowane zmiany przewidują wprowadzenie powszechnej możliwości składania za pomocą środków komunikacji elektronicznej informacji i deklaracji dotyczących podatku od nieruchomości, deklaracji na podatek od środków transportowych oraz deklaracji na opłatę reklamową (w gminach, które wprowadziły taką opłatę oraz obowiązek składania takich deklaracji).

W aktualnym stanie prawnym do określania wzorów informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, składanych przez osoby fizyczne i deklaracji na podatek od nieruchomości, składanych przez pozostałych podatników upoważnione są rady gmin (art. 6 ust. 13 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych). Skutkiem powyższego jest brak jednolitego wzoru tych formularzy, i w każdej z gmin mogą obowiązywać inne formularze w zakresie tego podatku. O możliwości składania informacji i deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej decydują również poszczególne gminy (art. 6 ust. 14). Analogicznie jest w zakresie deklaracji na podatek od środków transportowych oraz deklaracji na opłatę reklamową (art. 9 ust. 11 oraz art. 19 pkt 6).

Postulat ujednoczenia formularzy w zakresie podatku od nieruchomości, a także wprowadzenia powszechnej możliwości składania informacji i deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej do wszystkich organów podatkowych właściwych w sprawie podatku od nieruchomości, jest zgłaszany przez przedsiębiorców oraz organizacje zrzeszające przedsiębiorców. Zapewnienie takiej możliwości niezbędne jest również w związku z rozwojem elektronicznych form komunikacji. Stąd też zmiany w tym zakresie powinny objąć również deklaracje na podatek od środków transportowych oraz deklaracje na opłatę reklamową.

Projektowana zmiana w art. 6 ust. 13 polega na zastąpieniu przewidzianego obecnie dla rad gmin upoważnienia do określania wzorów formularzy informacji i deklaracji dotyczących podatku od nieruchomości, upoważnieniem dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Projektowana zmiana w ust. 14 ww. przepisu polega na przyznaniu ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych kompetencji do określenia sposobu przesyłania informacji i deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej oraz do określenia rodzajów podpisu elektronicznego, którym powinny być opatrzone te deklaracje i informacje. Jednocześnie, w tym zakresie, zostanie zniesione upoważnienie dla rad gmin. W wyniku tej zmiany zostanie uchylony w art. 6 ust. 15.

Proponuje się również uchylenie w ustawie o podatkach i opłatach lokalnych ust. 11 w art. 9 oraz pkt 6 w art. 19.

Skutkiem proponowanych zmian będzie ujednoczenie wzorów formularzy w zakresie podatku od nieruchomości składanych we wszystkich gminach.

Efektem projektowanych zmian będzie ponadto możliwość składania przez wszystkich podatników za pomocą środków komunikacji elektronicznej: deklaracji i informacji na podatek od nieruchomości, deklaracji na podatek od środków transportowych oraz deklaracji dotyczących opłaty reklamowej. W tym celu niezbędne jest wprowadzenie w ustawie o podatkach i opłatach lokalnych regulacji dotyczących możliwości składania tych formularzy w takiej formie, gdyż zgodnie z ustawą - Ordynacja podatkowa składanie deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej wójtowi, burmistrzowi (prezydentowi miasta), staroście, marszałkowi województwa regulują odrębne przepisy (art. 3d).

Wprowadzenie projektowanych zmian spowoduje uproszczenie wypełniania obowiązków podatkowych przez podatników podatku od nieruchomości, podatku od środków transportowych oraz opłaty reklamowej. Zmiany doprowadzą też do zmniejszenia kosztów obsługi informacji i deklaracji dotyczących podatku od nieruchomości, deklaracji na podatek od środków transportowych oraz deklaracji na opłatę reklamową, zarówno po stronie organów podatkowych, jak i podatników (w tym przedsiębiorców).

Proponuje się, aby projektowane zmiany weszły w życie z dniem 1 lipca 2018 r. Termin ten pozwoli też na opracowanie nowych wzorów formularzy podatkowych i pozwoli gminom oraz podatnikom na przystosowanie się do nowych regulacji.

3. Zmiany w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych (Art. 5)

Art. 5 pkt 1 – zmiana dotycząca art. 5a pkt 20 ustawy PIT

Zmiana polega na podwyższeniu progu przychodów ze sprzedaży wraz z kwotą należnego podatku VAT uprawniającego do uzyskania statusu „małego podatnika” z obecnego 1,2 mln euro do 2 mln euro. Status ten pozwala podatnikom PIT prowadzącym działalność gospodarczą na wybór kwartalnego sposobu wpłacania zaliczek (art. 44 ust. 3g), umożliwia również dokonywania jednorazowych odpisów amortyzacyjnych do wysokości 50 tys. euro na podstawie art. 22k ust. 7.

Podwyższenie progu uprawniającego do uzyskania statusu „małego podatnika” zmniejszy obciążenia administracyjno-finansowe uprawnionym przedsiębiorcom, poprzez umożliwienie im skorzystania z preferencyjnych rozwiązań.

Art. 5 pkt 2 – zmiana dotycząca art. 9 ustawy o PIT

Obecnie kwestie dotyczące sytuacji poniesienia przez podatnika straty ze źródła przychodów regulowane są w art. 9. Przepis art. 9 ust. 3 wskazuje, że podatnik może obniżyć dochód uzyskany ze źródła, z którego poniósł stratę w ciągu kolejnych pięciu lat podatkowych o kwotę tej straty, jednak w wymiarze nieprzekraczającym połowy jej wysokości w którymkolwiek roku. Oznacza to, że zgodnie z obecnymi przepisami rozliczenie straty nie może nastąpić wcześniej, niż po dwóch latach, bez względu na jej wysokość.

Proponuje się wprowadzenie możliwości jednorazowego rozliczenia, w ramach rozliczenia podatku dochodowego, straty podatkowej do wysokości 5 mln zł.

Możliwość dokonania jednorazowego rozliczenia straty (w ramach limitu 5 mln zł) pozwoli szybciej poprawić sytuację finansową przedsiębiorcy, który z różnych przyczyn poniósł stratę (np. z powodu dokonania dużych nakładów inwestycyjnych). Pozwoli na obniżenie podatku w znacznym wymiarze już w kolejnym roku podatkowym, zamiast rozbijania rozliczenia na mniejsze kwoty i rozciągania go w czasie. Zwiększy również pewność przedsiębiorców, również tych początkujących, co do „odzyskania” zainwestowanych wcześniej środków, nie mają bowiem gwarancji, że w kolejnych kilku latach podatkowych uda im się osiągnąć dochody pozwalające na pełne rozliczenie straty lub w skrajnych przypadkach - nawet, że ich przedsiębiorstwo będzie dalej trwać.

Skorzystanie z takiej formy rozliczenia będzie zależało wyłącznie od wyboru przedsiębiorcy, który nadal będzie mógł rozłożyć rozliczenie na dotychczasowych zasadach przez pięć kolejnych lat podatkowych.

Art. 5 pkt 3 – zmiana dotycząca art. 9a ustawy PIT

Obecnie obowiązuje zasada, że podatnik podatku dochodowego od osób fizycznych wybierając formę opodatkowania według jednolitej 19% stawki podatku, dokonuje tego wyboru na rok podatkowy do 20. stycznia tego roku. Decyzji tej nie może zmienić w roku podatkowym.

Proponuje się przyjąć zasadę, że podatnik może dokonać ostatecznego wyboru formy opodatkowania do 20. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym podatnik osiągnął pierwszy w roku podatkowym przychód albo do końca roku podatkowego, jeżeli pierwszy taki przychód został osiągnięty w grudniu roku podatkowego.

Art. 5 pkt 4 lit. a-c – zmiana dotycząca art. 14 ust. 1j, 1k i 1l ustawy PIT

Wskazane przepisy określają możliwość ustalania przez podatników daty powstania przychodów na zasadzie kasowej. Możliwość taka istnieje obecnie w przypadku pobrania wpłat na poczet dostaw towarów i usług, które zostaną wykonane w następnych okresach sprawozdawczych, podlegających zarejestrowaniu przy zastosowaniu kasy rejestrującej zgodnie z przepisami ustawy o podatku od towarów i usług, jeżeli podatnik w terminie do 20. dnia pierwszego miesiąca roku podatkowego, a w przypadku podatników rozpoczynających ewidencjonowanie obrotów przy zastosowaniu kasy rejestrującej - w terminie do 20. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym rozpoczęli ewidencjonowanie obrotów przy zastosowaniu kasy rejestrującej, zawiadomi właściwego naczelnika urzędu skarbowego o wyborze tego sposobu ustalania daty powstania przychodu.

Wybór takiego sposobu ustalania daty powstania przychodu, dotyczy obecnie również lat następnych, chyba że podatnik w terminie do 20. dnia pierwszego miesiąca roku podatkowego następującego po roku podatkowym, w którym korzystał z tego sposobu ustalania daty powstania przychodu, zawiadomi właściwego naczelnika urzędu skarbowego o rezygnacji ze stosowania tego sposobu ustalania daty powstania przychodu.

Proponowana zmiana ust. 1j odnosi się do innego terminu informowania przez podatnika o takim sposobie ustalania daty powstania przychodu. Podatnik będzie obowiązany stosować taki sposób ustalania daty powstania przychodu przez cały rok podatkowy. Podatnik będzie również informował o takim wyborze w zeznaniu składanym za rok podatkowy, w którym stosował ten sposób.

Wykreślenie jednocześnie ust. 1k jest konsekwencją przyjętego sposobu informowania przez podatnika o dokonanym wyborze – w każdym zeznaniu składanym za rok podatkowy,

w którym podatnik w taki sposób ustalał datę powstania przychodów, podatnik będzie zawierał stosowną informację.

Art. 5 pkt 5 – zmiana dotycząca art. 14b ustawy PIT

Proponowane zmiany dotyczą przepisów regulujących zasady wyboru przez podatnika rozliczania różnic kursowych ustalanych w oparciu o przepisy o rachunkowości.

W obowiązującym stanie prawnym, podatnicy są obowiązani do zawiadomienia w formie pisemnej o wyborze rachunkowej metody ustalania różnic kursowych w terminie do końca pierwszego miesiąca roku podatkowego, a w przypadku podatników rozpoczynających działalność - w terminie 30 dni od dnia jej rozpoczęcia. Natomiast w przypadku rezygnacji ze stosowania takiej metody ustalania różnic kursowych, podatnicy są obowiązani zawiadomić w formie pisemnej w terminie do końca roku podatkowego poprzedzającego rok podatkowy, w którym zamierzają zrezygnować ze stosowania tej metody.

Podatnicy, którzy wybiorą ustalanie różnic kursowych na podstawie przepisów o rachunkowości, będą informować o takim wyborze w zeznaniu składanym za rok podatkowy, w którym rozpoczęli stosowanie tej metody. Podatnicy będą również składać informację o rezygnacji ze stosowania ustalania różnic kursowych na podstawie przepisów o rachunkowości. Stosowną informację podatnicy będą wykazywać w zeznaniu składanym za ostatni rok podatkowy, w którym stosowali tę metodę.

Art. 5 pkt 6 – zmiana dotycząca art. 21 ust. 1 ustawy PIT

Zmiana zakłada dodanie nowego punktu wprowadzającego nowe zwolnienie podatkowe dla kwot odszkodowań uzyskiwanych przez podatnika od ubezpieczyciela z tytułu zniszczenia lub uszkodzenia posiadanego przez podatnika środka trwałego (z wyjątkiem samochodu osobowego). Warunkiem zastosowania tego zwolnienia będzie wydatkowanie przez podatnika – w okresie nie późniejszym niż do upływu kolejnego roku podatkowego - równowartości otrzymanego odszkodowania na naprawę uszkodzonego środka trwałego bądź na zakup lub wytworzenie analogicznego środka trwałego, mogącego zastąpić środek trwały uprzednio zniszczony lub uszkodzony. Brak konieczności odprowadzania podatku dochodowego od dochodu stanowiącego równowartość otrzymanego odszkodowania wpłynie na poprawę płynności finansowej poszkodowanego podatnika i ułatwi sfinansowanie przez takiego podatnika wydatków mających na celu przywrócenie uszkodzonego środka trwałego do stanu jego używalności bądź wydatków na zakup środka trwałego który mógłby zastąpić uszkodzony (zniszczony) środek trwały

Art. 5 pkt 7 – zmiana dotycząca art. 23 ust. 1 pkt 10 ustawy PIT

Zgodnie obecnym brzmieniem art. 23 ust. 1 pkt 10 za koszt uzyskania przychodów nie uważa się wartości własnej pracy podatnika, jego małżonka i małoletnich dzieci, natomiast w przypadku prowadzenia działalności w formie spółki niebędącej osobą prawną – także małżonków i małoletnich dzieci wspólników. Art. 23 ust. 1 pkt 10 zawiera zamknięty katalog podmiotów, który obejmuje wyłącznie małżonków i małoletnie dzieci odpowiednio podatnika lub wspólnika. Przepis nie znajduje więc zastosowania w przypadku zatrudnienia przez przedsiębiorców osób pozostających z nimi w nieformalnych związkach, pełnoletnich dzieci czy dalszych krewnych przedsiębiorcy (np. rodzeństwo, rodzice, itd.).

Jeżeli przedsiębiorca zatrudnia osoby, o których mowa w art. 23 ust. 1 pkt 10, na podstawie umowy o pracę podatek dochodowy od wynagrodzenia tych osób opłacany jest na zasadach ogólnych. W przypadku osób bliskich współpracujących na podstawie umowy zlecenia, umowy o dzieło albo innej umowy o zarządzenie przedsiębiorstwem, menadżerskiej czy też innej o podobnym skutku, podatek dochodowy opłacany jest zgodnie z zasadami obowiązującymi dla opodatkowania działalności wykonywanej osobiście (art. 10 ust. 1 pkt 2 i art. 13). W obecnym stanie prawnym, w każdym z tych przypadków wynagrodzenia (netto) nie zalicza się do kosztów uzyskania przychodów przedsiębiorcy. Natomiast „praca” świadczona przez małżonka lub małoletnie dziecko bez wynagrodzenia stanowi nieodpłatny przychód, który jest zwolniony od podatku (14 ust. 2 pkt 8, art. 11 ust. 2-2b i art. 1 ust. 1 pkt 125).

W związku z zatrudnieniem przez przedsiębiorcę osób, o których mowa w art. 23 ust. 1 pkt 10 kosztem uzyskania przychodu przedsiębiorcy jest opłacona za małżonka lub małoletnie dziecko składka na ubezpieczenie społeczne (emerytalne, rentowe i wypadkowe) oraz składki na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w części opłacanej przez pracodawcę (jeżeli pracodawca jest zobowiązany do ich opłacania za zatrudnionych pracowników).¹ Przedsiębiorca może też odliczyć składki na ubezpieczenie społeczne od dochodu, składki na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych mogą być zaliczone przez przedsiębiorcę tylko jako koszty uzyskania przychodu, natomiast składka zdrowotna obniża podatek dochodowy przedsiębiorcy (art. 27b).

---

¹ Zob. m. in. w interpretację Izby Skarbowej w Warszawie z 25 lipca 2011 r. (IPPB1/415-369/11-6/KS) oraz interpretację Izby Skarbowej w Bydgoszczy z 24 stycznia 2011 r. (ITPB1/415-1048/10/DP).

Celem proponowanej zmiany w art. 23 ust. 1 pkt 10 jest wprowadzenie regulacji pozwalającej podatnikowi prowadzącemu działalność gospodarczą na uznanie za koszt uzyskania przychodów wartości pracy małżonka lub małoletnich dzieci, a także małżonków i małoletnich dzieci wspólników bez względu na formę jaką przybierze ich zatrudnienie.

Przestanie tym samym istnieć różnica w zaliczaniu do kosztów uzyskania przychodów wynagrodzenia za pracę osoby małżonka i małoletnich dzieci i wynagrodzenia innych osób zatrudnionych przez przedsiębiorcę.

Wartości własnej pracy podatnika nadal nie będzie stanowiła kosztu uzyskania przychodów przedsiębiorcy.

Art. 5 pkt 8 lit. b – zmiana dotycząca art. 24a ust. 5 ustawy PIT

Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych, nakłada na podatników prowadzących działalność gospodarczą obowiązek prowadzenia ksiąg rachunkowych, jeżeli ich przychody z tej działalności w poprzednim roku wyniosły co najmniej 1,2 mln euro. Ustawa ta pozwala na prowadzenie ksiąg rachunkowych również podatnikom, których przychody były niższe od tego limitu. Warunkiem jest jednak zawiadomienie o zamiarze prowadzenia ksiąg przed rozpoczęciem roku.

Projekt uchyla obowiązek odrębnego zawiadomienia o zamiarze prowadzenie ksiąg rachunkowych w następnym roku podatkowym.

Art. 5 pkt 9 - dodawany art. 25a ust. 2e ustawy PIT

W ramach funkcjonującej od 2006 r. procedury zawierania uprzednich porozumień cenowych (APA) minister właściwy do spraw finansów publicznych wydaje decyzje w sprawie porozumienia, o których mowa w dziale II ustawy – Ordynacja podatkowa, na okres maksymalnie 5 lat. Porozumienia takie dają możliwość zasadniczego ograniczenia ryzyka nieprawidłowego ustalania cen transakcyjnych zarówno z perspektywy organów podatkowych (w trakcie postępowania organ właściwy w sprawie porozumienia weryfikuje zaproponowaną przed podatnika metodę ustalania ceny transakcyjnej i sposób jej stosowania), jak i przedsiębiorców (stosowanie się do zapisów porozumienia zabezpiecza przed ryzykiem doszacowania dochodów). W związku z tym, że transakcje objęte APA są znane organom, a reguły ustalania wynagrodzenia w tych transakcjach są weryfikowane w trakcie postępowania zmierzającego do zawarcia porozumienia, zasadne jest ich wyłączenie z obowiązku dokumentacyjnego.

Propozycja ta pozwoli zredukować obowiązki podatnika związane z dokumentowaniem dla celów podatkowych transakcji objętych APA oraz będzie stanowiła dodatkową zachętę do zawierania porozumień.

Art. 5 pkt 10 - dodawany art. 26h ustawy PIT

W podatku dochodowym od osób fizycznych zasadą jest, że przychodem są kwoty należne choćby faktycznie nie zostały otrzymane. Oznacza to, że przychód podatkowy powstaje niezależnie od faktu uregulowania należności wynikającej z tego przychodu. Analogicznie uregulowane są koszty podatkowe. Dłużnicy, zalegający z zapłatą zobowiązań wynikających z operacji gospodarczych, uprawnieni są do obniżania przychodu do opodatkowania o niezapłacone wierzycielowi kwoty z tytułu dokonanych operacji gospodarczych.

Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych zawiera obecnie regulacje szczególnie pozwalające na odliczanie przez wierzycieli w określonych sytuacjach tzw. „złych długów”. W odniesieniu do dłużników brak jest analogicznych rozwiązań. Zatem obowiązujące zasady, które jednostronnie regulują kwestię „złych długów” (jedynie u wierzycieli), wydają się być niewystarczające, zwłaszcza po stronie dłużników.

Kwestia tzw. „nieściągalnych wierzytelności” również jest uregulowana w ustawie o podatku od towarów i usług. Rozwiązania te dotyczą wierzycieli i dłużników. W projekcie proponuje się zbliżenie tych dwóch systemów rozliczeń poprzez adaptację w podatku dochodowym rozwiązania przyjętego w podatku od towarów i usług, z uwzględnieniem różnic wynikających z odrębności cech tych dwóch podatków.

Projekt przewiduje wprowadzenie możliwości pomniejszenia przez wierzyciela podstawy opodatkowania o kwotę wierzytelności, jeżeli wierzytelność ta nie zostanie uregulowana lub zbyta w jakiegokolwiek formie w ciągu 120 dni od dnia upływu terminu jej płatności określonego w umowie lub fakturze (rachunku). W przypadku, gdy po dokonaniu korekty podstawy opodatkowania należność została uregulowana (zbyta), zgodnie z projektem, wierzyciel będzie musiał zwiększyć podstawę opodatkowania oraz zapłacić podatek w rozliczeniu za okres, w którym należność została uregulowana (zbyta).

Na dłużnika z kolei, w celu pobudzenia impulsu nakierowanego na regulowanie jego zobowiązań gospodarczych, projekt przewiduje nałożenie obowiązku doliczenia do podstawy opodatkowania kwoty nieuregulowanego zobowiązania. W przypadku uregulowania zobowiązania dłużnik będzie miał prawo do korekty zwrotnej w rozliczeniu za okres, w którym zobowiązanie to zostanie uregulowane.

Korekty dokonywane będą wyłącznie w odniesieniu do wierzytelności oraz zobowiązań powstałych w związku z transakcjami oznaczonymi jako przychody i koszty uzyskania przychodów, bez względu na czas ich odliczenia. Przykładowo, jeśli podatnik nabędzie środek trwały, od którego dokonuje odpisów amortyzacyjnych rozliczanych przez 3 lata, to korekta podstawy opodatkowania uzależniona zostanie wyłącznie od terminu zapłaty kontrahentowi za ten środek trwały a nie od okresu amortyzacji.

Na wzór rozwiązań obowiązujących na gruncie podatku od towarów i usług, proponuje się wprowadzenie dodatkowych warunków uprawniających do projektowanego rozliczenia, tj. nieograniczony obowiązek podatkowy w Polsce przez wierzyciela i dłużnika, brak postępowania restrukturyzacyjnego lub likwidacyjnego wobec dłużnika, czas wystawienia faktury dokumentującej wierzytelność.

W zakresie wierzytelności nieobjętych projektowanym systemem rozliczeń zasadnym jest pozostawienie istniejących obecnie rozwiązań.

Proponowana korekta wpływać będzie na wysokość podstawy opodatkowania uwzględnianej przy wyliczaniu wysokości należnych zaliczek na podatek dochodowy, zarówno w przypadku uzyskiwania przez podatnika dochodu jak i straty.

Art. 5 pkt 11 – zmiana dotycząca art. 44 ustawy PIT

Przepis art. 44 zawiera zasady wpłacania przez podatników zaliczek.

Proponowane regulacje wprowadzają zmiany w trzech obszarach:

- zaliczki kwartalne,
- zaliczki uproszczone,
- zawieszenie działalności gospodarczej.

Obecnie podatnicy, którzy wybrali kwartalne wpłaty zaliczek, mają obowiązek w terminie do dnia 20 lutego roku podatkowego (w przypadku rozpoczęcia działalności w trakcie roku podatkowego – nie później, niż w dniu uzyskania pierwszego przychodu) zawiadomić w formie pisemnej właściwego naczelnika urzędu skarbowego o wyborze tej metody. Zawiadomienie to dotyczy lat następnych, chyba że podatnik w terminie do 20 lutego roku podatkowego zawiadomi w formie pisemnej właściwego naczelnika urzędu skarbowego o rezygnacji z kwartalnych wpłat zaliczek. Natomiast w przypadku wyboru przez podatnika wpłacania zaliczek uproszczonych, podatnik jest obowiązany w formie pisemnej zawiadomić o tym właściwego naczelnika urzędu skarbowego w terminie do dnia 20 lutego roku

podatkowego, w którym po raz pierwszy wybrał uproszczoną formę wpłacania zaliczek. Również w tym przypadku zawiadomienie dotyczy lat następnych, chyba że podatnik w terminie do dnia 20 lutego roku podatkowego zawiadomi w formie pisemnej właściwego naczelnika urzędu skarbowego o rezygnacji z uproszczonej formy wpłacania zaliczek.

Proponuje się, aby w przypadku zaliczek kwartalnych podatnicy informowali o wyborze wpłacania zaliczek w takiej formie w zeznaniu składanym za rok podatkowy, w którym stosowali ten sposób wpłacania zaliczek. Rozwiązanie to powoduje, iż bezprzedmiotowe staje się informowanie o rezygnacji z wpłacania zaliczek kwartalnych.

Analogiczne rozwiązanie przyjęto w przypadku zaliczek wpłacanych w uproszczonej formie – podatnicy informowaliby o takim wyborze w zeznaniu składanym za rok podatkowy, w którym wpłacali zaliczki w uproszczonej formie. Natomiast o rezygnacji z wpłacania zaliczek w uproszczonej formie, podatnicy składaliby informację w zeznaniu za rok podatkowy poprzedzający rok podatkowy, w którym zamierzają zrezygnować ze stosowania tej formy wpłacania zaliczek.

W odniesieniu natomiast do zawieszenia działalności gospodarczej, obecne przepisy stanowią, iż podatnicy, którzy zawiesili wykonywanie działalności gospodarczej, są zwolnieni z obowiązku wpłacania zaliczek. Z tym, że wspólnicy spółek osobowych prawa handlowego, które rejestrowane są w KRS, muszą zawiadomić w formie pisemnej właściwego naczelnika urzędu skarbowego o okresie zawieszenia działalności przez spółkę, nie później niż przed upływem 7 dni od dnia złożenia wniosku o wpis informacji o zawieszeniu wykonywania działalności gospodarczej na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

W projekcie zakłada się natomiast, iż wspólnicy spółek osobowych prawa handlowego, które zawiesiły wykonywanie działalności gospodarczej, będą informować w zeznaniu składanym za rok podatkowy, w którym działalność ta była zawieszona, o okresie zawieszenia tej działalności w danym roku podatkowym.

4. Zmiany w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych (Art. 6)

Art. 6 pkt 1 – zmiana dotycząca art. 4a pkt 10 ustawy o CIT

Zmiana polega na podwyższeniu progu przychodów ze sprzedaży wraz z kwotą należnego podatku VAT uprawniającego do uzyskania statusu „małego podatnika” z obecnego 1,2 mln euro do 2 mln euro. Pozwoli to rozszerzyć krąg podmiotów uprawnionych do wyboru

kwartalnego sposobu wpłacania zaliczek (art. 25 ust. 1b), dokonywania jednorazowych odpisów amortyzacyjnych do wysokości 50 tys. euro oraz zastosowania obniżonej 15% stawki podatku (na co wskazuje art. 19 ust. 1 pkt. 2 lit a).

Podwyższenie progu uprawniającego do uzyskania statusu „małego podatnika” zmniejszy obciążenia administracyjno-finansowe uprawnionym przedsiębiorcom, poprzez umożliwienie im skorzystania z preferencyjnych rozwiązań.

Art. 6 pkt 2 – dodawany art. 7 ust. 6 ustawy o CIT

Obecnie kwestie dotyczące sytuacji poniesienia przez podatnika straty ze źródła przychodów regulowane są w art. 7 ustawy o CIT. Przepis art. 7 ust. 5 wskazuje, że podatnik może obniżyć dochód uzyskany ze źródła, z którego poniósł stratę w ciągu kolejnych pięciu lat podatkowych o kwotę tej straty, jednak w wymiarze nieprzekraczającym połowy jej wysokości w którymkolwiek roku. Oznacza to, że zgodnie z obecnymi przepisami rozliczenie straty nie może nastąpić wcześniej, niż po dwóch latach, bez względu na jej wysokość.

Proponuje się wprowadzenie możliwości jednorazowego rozliczenia, w ramach rozliczenia podatku dochodowego, straty podatkowej do wysokości 5 mln zł. Możliwość dokonania jednorazowego rozliczenia straty (w ramach limitu 5 mln zł) pozwoli szybciej poprawić sytuację finansową przedsiębiorcy, który z różnych przyczyn poniósł stratę (np. z powodu dokonania dużych nakładów inwestycyjnych). Pozwoli na obniżenie podatku w znacznym wymiarze już w kolejnym roku podatkowym, zamiast rozbijania rozliczenia na mniejsze kwoty i rozciągania go w czasie. Zwiększy również pewność przedsiębiorców, również tych początkujących, co do „odzyskania” zainwestowanych wcześniej środków, nie mają bowiem gwarancji, że w kolejnych kilku latach podatkowych uda im się osiągnąć dochody pozwalające na pełne rozliczenie straty lub nawet, że ich przedsiębiorstwo będzie dalej trwać.

Skorzystanie z takiej formy rozliczenia będzie zależało wyłącznie od wyboru przedsiębiorcy, który nadal będzie mógł rozłożyć rozliczenie na dotychczasowych zasadach przez pięć kolejnych lat podatkowych.

Art. 6 pkt 3 – zmiana dotycząca art. 8 ustawy o CIT

Podatnicy mogą określić swój rok podatkowy na okres inny niż rok kalendarzowy – rokiem podatkowym jest wówczas okres kolejnych dwunastu miesięcy. Wybór takiego roku podatkowego musi jednak wynikać ze statutu (umowy) spółki albo innego dokumentu regulującego zasady ustrojowej podatnika.

Obecnie podatnicy zawiadamiają o zmianie roku podatkowego w terminie 30 dni, licząc od dnia zakończenia ostatniego roku podatkowego, natomiast osoby prawne i jednostki organizacyjne, które dopiero rozpoczynały działalność, dokonywały stosownego zawiadomienia w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia działalności.

Proponuje się, aby podatnicy, którzy dokonują zmiany roku podatkowego na rok inny niż rok kalendarzowy, informowali o tym w zeznaniu składanym za rok podatkowy poprzedzający pierwszy po zmianie rok podatkowy. Wyjątkiem będą podmioty, które nie były dotychczas podatnikami podatku CIT – w takim przypadku stosowną informację będzie wykazywana w zeznaniu składanym za pierwszy rok podatkowy.

Art. 6 pkt 4 projektu – zmiana dotycząca art. 9a ustawy o CIT

W ramach funkcjonującej od 2006 r. procedury zawierania uprzednich porozumień cenowych (APA) minister właściwy do spraw finansów publicznych wydaje decyzje w sprawie w sprawie porozumienia, o których mowa w dziale II ustawy – Ordynacja podatkowa, na okres maksymalnie 5 lat. Porozumienia takie dają możliwość zasadniczego ograniczenia ryzyka nieprawidłowego ustalania cen transakcyjnych zarówno z perspektywy organów podatkowych (w trakcie postępowania organ właściwy w sprawie porozumienia weryfikuje zaproponowaną przed podatnika metodę ustalania ceny transakcyjnej i sposób jej stosowania), jak i przedsiębiorców (stosowanie się do zapisów porozumienia zabezpiecza przed ryzykiem doszacowania dochodów). W związku z faktem, iż transakcje objęte APA są znane organom, a reguły ustalania wynagrodzenia w tych transakcjach są weryfikowane w trakcie postępowania zmierzającego do zawarcia porozumienia, zasadne jest ich wyłączenie z obowiązku dokumentacyjnego.

Propozycja ta pozwoli zredukować obowiązki podatnika związane z dokumentowaniem dla celów podatkowych transakcji objętych APA oraz będzie stanowiła dodatkową zachętę do zawierania porozumień.

Art. 6 pkt 5 projektu – zmiana dotycząca art. 9b ustawy o CIT

Proponowane zmiany dotyczą przepisów regulujących zasady wyboru przez podatnika rozliczania różnic kursowych ustalanych w oparciu o przepisy o rachunkowości.

W obowiązującym stanie prawnym, podatnicy są obowiązani do zawiadomienia w formie pisemnej o wyborze rachunkowej metody ustalania różnic kursowych w terminie do końca pierwszego miesiąca roku podatkowego, a w przypadku podatników rozpoczynających działalność - w terminie 30 dni od dnia jej rozpoczęcia. Natomiast w przypadku rezygnacji

ze stosowania takiej metody ustalania różnic kursowych, podatnicy są obowiązani zawiadomić w formie pisemnej w terminie do końca roku podatkowego poprzedzającego rok podatkowy, w którym zamierzają zrezygnować ze stosowania tej metody.

Podatnicy, którzy wybiorą ustalanie różnic kursowych na podstawie przepisów o rachunkowości, będą informować o takim wyborze w zeznaniu składanym za rok podatkowy, w którym rozpoczęli stosowanie tej metody. Podatnicy będą również składać informację o rezygnacji ze stosowania ustalania różnic kursowych na podstawie przepisów o rachunkowości. Stosowną informację podatnicy będą wykazywać w zeznaniu składanym za ostatni rok podatkowy, w którym stosowali tę metodę.

Zmianie ulega również przepis art. 9b ust. 7 regulujący kwestię związaną z połączeniami (podziałami) podmiotów w przypadku, gdy podmiot przejmowany lub dzielony stosował rachunkową metodę ustalania różnic kursowych. Generalną zasadą przewidziana w ustawie – Ordynacja podatkowa jest w takim przypadku sukcesja generalna. Rozwiązania przewidziane w tym przepisie zawierają odstępstwo od tej zasady w odniesieniu do metody ustalania różnic kursowych w oparciu o przepisy o rachunkowości. Mianowicie podmioty powstałe w wyniku podziału lub połączenia oraz podmioty, które przejęły całość lub część innego podmiotu na skutek tych zdarzeń, z wyjątkiem podmiotu przejmującego przy podziale przez wydzielenie, mają obecnie prawo do rezygnacji ze stosowania tej metody, niezależnie od upływu czasu jej stosowania, przy czym podmiot ma obowiązek zawiadomić o tej rezygnacji, w formie pisemnej w terminie 30 dni od daty dokonanego połączenia lub podziału.

Regulacja taka w dalszym ciągu pozostaje, zmianie ulega jedynie termin złożenia stosownej informacji – uprawniony podmiot będzie składał informację o rezygnacji ze stosowania z rachunkowej metody ustalania różnic kursowych w zeznaniu składanym za rok podatkowy, w którym dokonano połączenia lub podziału.

Art. 6 pkt 6 lit. a-c projektu – zmiana dotycząca art. 12 ust. 3g-3i ustawy o CIT

Wskazane przepisy określają możliwość ustalania przez podatników daty powstania przychodów na zasadzie kasowej. Możliwość taka istnieje obecnie w przypadku pobrania wpłat na poczet dostaw towarów i usług, które zostaną wykonane w następnych okresach sprawozdawczych, podlegających zarejestrowaniu przy zastosowaniu kasy rejestrującej zgodnie z przepisami ustawy o podatku od towarów i usług, jeżeli podatnik w terminie do 20. dnia pierwszego miesiąca roku podatkowego, a w przypadku podatników rozpoczynających

ewidencjonowanie obrotów przy zastosowaniu kasy rejestrującej - w terminie do 20. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym rozpoczęli ewidencjonowanie obrotów przy zastosowaniu kasy rejestrującej, zawiadomi właściwego naczelnika urzędu skarbowego o wyborze tego sposobu ustalania daty powstania przychodu.

Wybór takiego sposobu ustalania daty powstania przychodu, dotyczy obecnie również lat następnych, chyba że podatnik w terminie do 20. dnia pierwszego miesiąca roku podatkowego następującego po roku podatkowym, w którym korzystał z tego sposobu ustalania daty powstania przychodu, zawiadomi właściwego naczelnika urzędu skarbowego o rezygnacji ze stosowania tego sposobu ustalania daty powstania przychodu.

Proponowana zmiana ust. 3g odnosi się do innego terminu informowania przez podatnika o takim sposobie ustalania daty powstania przychodu. Podatnik będzie obowiązany stosować taki sposób ustalania daty powstania przychodu przez cały rok podatkowy. Podatnik będzie również informował o takim wyborze w zeznaniu składanym za rok podatkowy, w którym stosował ten sposób.

Wykreślenie jednocześnie ust. 3h jest konsekwencją przyjętego sposobu informowania przez podatnika o dokonanym wyborze – w każdym zeznaniu składanym za rok podatkowy, w którym podatnik w taki sposób ustalał datę powstania przychodów, podatnik będzie zawierał stosowną informację.

Art. 6 pkt 7 projektu – zmiana dotycząca art. 15c ustawy o CIT

Przepisy art. 15c dopuszczają możliwość wyboru przez podatnika zasad zaliczania do kosztów uzyskania przychodów odsetek od pożyczki od innego podmiotu zgodnie z regulacjami określonymi w tym przepisie, jako szczególnego rozwiązania w stosunku do regulacji art. 16 ust. 1 pkt 60 i 61.

Możliwość takiego wyboru skierowana jest do spółek i spółdzielni, które obecnie są obowiązane zawiadomić, w formie pisemnej, właściwego naczelnika urzędu skarbowego w terminie do końca pierwszego miesiąca roku podatkowego.

W projekcie zakłada się, iż stosowną informację, spółki i spółdzielnie będą zawierać w zeznaniu składanym za rok podatkowy, poprzedzający rok podatkowy, w którym te zasady będą stosować. Natomiast spółki i spółdzielnie, które nie były dotychczas podatnikami będą informować o takim wyborze w zeznaniu składanym za rok podatkowy, w którym rozpoczęły działalność.

Tak jak i obecnie podatnicy będą informować o rezygnacji ze stosowania zasad przewidziany w art. 15c. Z tym że taką informację, podatnicy będą składać w zeznaniu składanym za rok podatkowy poprzedzający rok podatkowy, w którym zamierzają zrezygnować ze stosowania tych zasad (ust. 10).

Zmiany zawarte w ust. 11 i 12 mają jedynie charakter dostosowujący do zmienionych zasad informowania o wyborze dokonany przez podatnika.

Art. 6 pkt 8 projektu – zmiana dotycząca art. 17 ust. 1 ustawy o CIT

Zmiana zakłada dodanie w art. 17 ust. 1 nowego punktu 54a wprowadzającego nowe zwolnienie podatkowe dla kwot odszkodowań uzyskiwanych przez podatnika od ubezpieczyciela z tytułu zniszczenia lub uszkodzenia posiadanego przez podatnika środka trwałego (z wyjątkiem samochodu osobowego). Warunkiem zastosowania tego zwolnienia będzie wydatkowanie przez podatnika – w okresie nie późniejszym niż do upływu kolejnego roku podatkowego - równowartości otrzymanego odszkodowania na naprawę uszkodzonego środka trwałego bądź na zakup lub wytworzenie analogicznego środka trwałego, mogącego zastąpić środek trwały uprzednio zniszczony lub uszkodzony. Brak konieczności odprowadzania podatku dochodowego od dochodu stanowiącego równowartość otrzymanego odszkodowania wpłynie na poprawę płynności finansowej poszkodowanego podatnika i ułatwi sfinansowanie przez takiego podatnika wydatków mających na celu przywrócenie uszkodzonego środka trwałego do stanu jego używalności bądź wydatków na zakup środka trwałego który mógłby zastąpić uszkodzony (zniszczony) środek trwały.

Art. 6 pkt 9 projektu – zmiana dotycząca art. 18 ustawy o CIT

Obecnie przepis art. 18 ust. 1e pkt 2 nakłada na podatników, którzy otrzymali darowiznę obowiązek udostępnienia do publicznej wiadomości informacji o kwocie otrzymanych darowizn ze wskazaniem celu jej przeznaczenia, a także wyszczególnienia darowizn pochodzących od osób prawnych z podaniem nazwy i adresu darczyńcy, jeżeli jednorazowa kwota darowizny przekracza 15.000 zł lub jeżeli suma wszystkich darowizn otrzymanych w danym roku podatkowym od jednego darczyńcy przekracza 35.000 zł. Podatnik jest również obowiązany w formie pisemnej zawiadomić o takim publicznym udostępnieniu stosownych informacji właściwego naczelnika urzędu skarbowego.

Proponowana zmiana zmierza do tego, aby podatnik informował o publicznym udostępnieniu stosownych informacji w zeznaniu składanym za rok podatkowy, w którym otrzymał darowizny.

Art. 6 pkt 10 projektu – dodawany art. 18f ustawy o CIT

W podatku dochodowym od osób prawnych zasadą jest, że przychodem są kwoty należne choćby faktycznie nie zostały otrzymane. Oznacza to, że przychód podatkowy powstaje niezależnie od faktu uregulowania należności wynikającej z tego przychodu. Analogicznie uregulowane są koszty podatkowe. Dłużnicy, zalegający z zapłatą zobowiązań wynikających z operacji gospodarczych, uprawnieni są do obniżania przychodu do opodatkowania o niezapłacone wierzycielowi kwoty z tytułu dokonanych operacji gospodarczych.

Ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych zawiera obecnie regulacje szczególne pozwalające na odliczanie przez wierzycieli w określonych sytuacjach tzw. „złych długów”. W odniesieniu do dłużników brak jest analogicznych rozwiązań. Obowiązujące zasady jednostronnie zatem regulujące kwestię złych długów (jedynie u wierzycieli) wydają się być niewystarczające, zwłaszcza po stronie dłużników.

Kwestia tzw. „nieściągalnych wierzytelności” również jest uregulowana w ustawie o podatku od towarów i usług. Rozwiązania te dotyczą wierzycieli i dłużników. W projekcie proponuje się zbliżenie tych dwóch systemów rozliczeń poprzez adaptację w podatku dochodowym rozwiązania przyjętego w podatku od towarów i usług, z uwzględnieniem różnic uwzględniających odrębność cech tych dwóch podatków.

Projekt przewiduje wprowadzenie możliwości pomniejszenia przez wierzyciela podstawy opodatkowania o kwotę wierzytelności, jeżeli wierzytelność ta nie zostanie uregulowana lub zbyta w jakiegokolwiek formie w ciągu 120 dni od dnia upływu terminu jej płatności określonego w fakturze (rachunku). W przypadku, gdy po dokonaniu korekty podstawy opodatkowania należność została uregulowana (zbyta), zgodnie z projektem, wierzyciel będzie musiał zwiększyć podstawę opodatkowania oraz zapłacić podatek w rozliczeniu za okres, w którym należność została uregulowana (zbyta). Na dłużnika z kolei, w celu pobudzenia impulsu nakierowanego na regulowanie jego zobowiązań gospodarczych projekt przewiduje nałożenie obowiązku doliczenia do podstawy opodatkowania kwoty nieuregulowanego zobowiązania. W przypadku uregulowania zobowiązania dłużnik nabyte prawo do korekty zwrotnej w rozliczeniu za okres, w którym zobowiązanie to zostanie uregulowane.

Korekty dokonane będą wyłącznie w odniesieniu do wierzytelności oraz zobowiązań powstałych w związku z transakcjami oznaczonymi jako przychody i koszty uzyskania przychodów, bez względu na czas ich odliczenia. Oznacza to, że jeśli np. podatnik nabyte

środek trwały, od którego dokonuje odpisów amortyzacyjnych rozliczanych przez 3 lata, to korekta podstawy opodatkowania uzależniona zostanie wyłącznie od terminu zapłaty kontrahentowi za ten środek trwały, a nie od okresu amortyzacji.

Na wzór rozwiązań obowiązujących na gruncie podatku VAT proponuje się wprowadzenie dodatkowych warunków uprawniających do proponowanego rozliczenia tj. nieograniczony obowiązek podatkowy w Polsce przez wierzyciela i dłużnika, brak postępowania restukturyzacyjnego lub likwidacyjnego wobec dłużnika, czas wystawienia faktury dokumentującej wierzytelność.

W zakresie wierzytelności nieobjętych proponowanym systemem rozliczeń zasadnym jest pozostawienie istniejących obecnie rozwiązań.

Proponowana korekta wpływać będzie na wysokość podstawy opodatkowania uwzględnianej przy wyliczaniu wysokości należnych zaliczek na podatek dochodowy zarówno w przypadku uzyskiwania przez podatnika dochodu jak i straty.

Art. 6 pkt 11 projektu – zmiana dotycząca art. 25 ustawy o CIT

Przepis art. 25 zawiera zasady wpłacania przez podatników zaliczek.

Proponowane regulacje wprowadzają zmiany w trzech obszarach:

- zaliczki kwartalne,
- zaliczki uproszczone,
- zawieszenie działalności gospodarczej.

Obecnie podatnicy, którzy wybrali kwartalne wpłaty zaliczek, mają obowiązek w terminie do dnia 20 drugiego miesiąca roku podatkowego zawiadomić w formie pisemnej właściwego naczelnika urzędu skarbowego o wyborze tej metody. Zawiadomienie to dotyczy lat następnych, chyba że podatnik w terminie wpłaty pierwszej zaliczki za dany rok podatkowy zawiadomi w formie pisemnej właściwego naczelnika urzędu skarbowego o rezygnacji z kwartalnych wpłat zaliczek. Natomiast w przypadku wyboru przez podatnika wpłacania zaliczek uproszczonych, podatnik jest obowiązany w formie pisemnej zawiadomić o tym właściwego naczelnika urzędu skarbowego w terminie wpłaty pierwszej zaliczki w roku podatkowym, w którym po raz pierwszy wybrał uproszczoną formę wpłacania zaliczek. Również w tym przypadku zawiadomienie dotyczy lat następnych, chyba że podatnik w terminie wpłaty pierwszej zaliczki za dany rok podatkowy zawiadomi w formie pisemnej

właściwego naczelnika urzędu skarbowego o rezygnacji z uproszczonej formy wpłacania zaliczek.

Proponuje się, aby w przypadku zaliczek kwartalnych podatnicy informowali o wyborze wpłacania zaliczek w takiej formie w zeznaniu składanym za rok podatkowy, w którym stosowali ten sposób wpłacania zaliczek. Rozwiązanie to powoduje, iż bezprzedmiotowe staje się informowanie o rezygnacji z wpłacania zaliczek kwartalnych.

Analogiczne rozwiązanie przyjęto w przypadku zaliczek wpłacanych w uproszczonej formie – podatnicy informowaliby o takim wyborze w zeznaniu składanym za rok podatkowy, w którym wpłacali zaliczki w uproszczonej formie.

W odniesieniu natomiast do zawieszenia działalności gospodarczej, obecne przepisy stanowią, iż podatnicy, którzy zawiesili wykonywanie działalności gospodarczej, są zwolnieni z obowiązku wpłacania zaliczek, jeżeli nie później niż przed upływem 7 dni od dnia złożenia wniosku o wpis informacji o zawieszeniu wykonywania działalności gospodarczej na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej zawiadomi w formie pisemnej właściwego naczelnika urzędu skarbowego o okresie zawieszenia wykonywania tej działalności.

W projekcie zakłada się natomiast, iż podatnicy, którzy zawiesili wykonywanie działalności gospodarczej, będą informować w zeznaniu składanym za rok podatkowy, w którym działalność ta była zawieszona, o okresie zawieszenia tej działalności w danym roku podatkowym.

5. Zmiany w ustawie o rachunkowości (Art. 7)

Art. 7 pkt 1 – zmiana art. 2 ust. 2

Zmiana art. 2 ust. 2 ustawy o rachunkowości polegająca na dodaniu po wyrazie „obowiązani” sformułowania „o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej” dotyczy osób fizycznych, spółek cywilnych osób fizycznych, spółek jawnych osób fizycznych oraz spółek partnerskich, którzy skorzystali z możliwości stosowania zasad określonych ustawą o rachunkowości od początku następnego roku obrotowego pomimo, że osiągnięte przez nich przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za poprzedni rok obrotowy są niższe niż równowartość w walucie polskiej 2 000 000 euro.

Przedmiotowa zmiana ma na celu dostosowanie przepisu ustawy o rachunkowości do zmienianego przepisu art. 24a ust. 5 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (art. 4 ust. 6b projektu ustawy o uproszczeniach podatkowych dla przedsiębiorców) w zakresie informowania przez ww. jednostki o prowadzeniu ksiąg rachunkowych. Brak zmiany przepisów art. 2 ust. 2 ustawy o rachunkowości skutkowałoby obowiązkiem podwójnego zawiadamiania o prowadzeniu ksiąg rachunkowych - w świetle przepisów o rachunkowości przed rozpoczęciem roku obrotowego, a w świetle projektu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych w zeznaniu rocznym składanym za rok podatkowy.

Zmiana art. 2 ust. 2 ustawy o rachunkowości niweluje obowiązek podwójnego zawiadamiania o prowadzeniu ksiąg rachunkowych przez podatników podatku dochodowego; zawiadomienie nastąpi w zeznaniu rocznym składanym za rok podatkowy.

Inne jednostki nie będące podatnikami podatku dochodowego zawiadomienia będą dokonywać, tak jak dotychczas, w terminie określonym w świetle przepisów ustawy o rachunkowości.

Art. 7 pkt 2 lit. a – dodanie art. 3 ust. 1a pkt 2a

Zmiana ta dotyczy jednostek nieobjętych dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG (Dz. Urz. UE L z 182 z 29.06.2013, str. 19) – „dyrektywa w sprawie rachunkowości”, tj. osób fizycznych, spółek cywilnych osób fizycznych, spółek jawnych osób fizycznych oraz spółek partnerskich, jeżeli przychody netto tych jednostek ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych wyniosły równowartość w walucie polskiej nie mniej niż 2 mln euro i nie więcej niż 3 mln euro za poprzedni rok obrotowy, a w przypadku jednostek rozpoczynających działalność albo prowadzenie ksiąg rachunkowych w sposób określony ustawą - w roku obrotowym, w którym rozpoczęły działalność albo prowadzenie ksiąg rachunkowych w sposób określony ustawą. Zmiana ta spowoduje, że większa ilość jednostek będzie mogła być zaliczana do kategorii jednostek mikro, a tym samym będzie mogła korzystać z uproszczeń przewidzianych dla tej kategorii (w zakresie możliwości sporządzania bardzo uproszczonego

bilansu, rachunku zysków i strat oraz niesporządzania informacji dodatkowej; niestosowanie wartości godziwej).

Art. 7 pkt 2 lit. b – zmiana art. 3 ust. 1c pkt 1

Zmiana art. 3 ust. 1c pkt 1 poprzez podniesienie progów dla kategorii małych jednostek spowoduje, że większa ilość jednostek objętych i nieobjętych dyrektywą w sprawie rachunkowości będzie mogła być zaliczana do kategorii jednostek małych, a tym samym będzie mogła korzystać z uproszczeń przewidzianych dla tej kategorii w zakresie sprawozdawczości finansowej tj. możliwości sporządzania uproszczonego bilansu, rachunku zysków i strat oraz informacji dodatkowej, a także zwolnienia ze sporządzania rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w kapitale (funduszu) własnym oraz sprawozdania z działalności. Podwyższenie progów dla jednostek małych o 50% związane jest z wykorzystaniem opcji dla krajów członkowski zawartej w art. 3 ust. 2 akapit drugi dyrektywy w sprawie rachunkowości.

Art. 7 pkt 2 lit. c – zmiana art. 3 ust. 6

Zmiana art. 3 ust. 6 ustawy o rachunkowości poprzez podniesienie progów wartościowych dotyczących sumy aktywów oraz przychodów ze sprzedaży towarów i produktów o 50% spowoduje, że większa ilość jednostek objętych i nieobjętych dyrektywą w sprawie rachunkowości będzie mogła korzystać z uproszczeń przewidzianych dla tych jednostek w ewidencji księgowej w zakresie klasyfikowania umów leasingu w sposób uproszczony, tj. według zasad określonych w przepisach podatkowych.

Proponowana wysokość progów jest zbieżna z wysokością progów dla małych jednostek. Ułatwienie dotyczy daleko idących uproszczeń w ewidencji księgowej i dla spójności systemu proponuje się, aby wysokość podwyższonych progów uprawniających do ww. uproszczenia była tożsama z wysokością progów przewidzianych dla małych jednostek.

Art. 7 pkt 3 – dodanie w art. 7 ust. 2b i 2c

Przepis art. 7 ust. 2b spowoduje możliwość odstąpienia przez określoną grupę jednostek od tworzenia rezerw na zobowiązania i odpisów aktualizujących wartość aktywów. Oznacza to brak konieczności szacowania i tworzenia rezerw na znane jednostce ryzyko, grożące straty oraz skutki innych zdarzeń, ich ujęcia w księgach rachunkowych i prezentowania w sprawozdaniu finansowym. Analogiczne uproszczenia dotyczą szacowania, tworzenia, ujęcia i prezentowania odpisów aktualizujących wartość aktywów.

Uproszczenia obejmą następujące jednostki:

- jednostki mikro określone w art. 3 ust. 1a, z wyjątkiem jednostek mikro, określonych w pkt 2 tego ustępu, bowiem te jednostki mogą już obecnie korzystać z uproszczenia zawartego w art. 7 ust. 2a, tj. możliwości rezygnacji z zachowania zasady ostrożności przy wycenie poszczególnych składników aktywów i pasywów;
- jednostki małe określone w art. 3 ust. 1c;
- organizacje pozarządowe i inne określone jednostki mogące prowadzić działalność pożytku publicznego, które nie przekraczają kryteriów wielkościowych określonych dla małych jednostek (jednostki te zgodnie z art. 3 ust. 1e pkt 8 ustawy o rachunkowości są wyłączone z kategorii jednostek mikro i jednostek małych).

Przepis art. 7 ust. 2c ma na celu wyłączenie z uproszczeń tych jednostek, które mają formę prawną objętą dyrektywą w sprawie rachunkowości.

Art. 7 pkt 4 – zmiana art. 28 ust. 4a

Zmiana art. 28 ust. 4a ustawy o rachunkowości poprzez podniesienie progów wartościowych dotyczących sumy aktywów oraz przychodów ze sprzedaży towarów i produktów o 50% spowoduje, że większa ilość jednostek objętych i nieobjętych dyrektywą w sprawie rachunkowości będzie mogła korzystać z uproszczeń przewidzianych dla tych jednostek w ewidencji księgowej stosowania uproszczonych zasad kalkulacji kosztu wytworzenia produktu poprzez możliwość doliczenia do kosztów bezpośrednich kosztów pośrednich związanych z wytworzeniem tego produktu, niezależnie od poziomu wykorzystania zdolności produkcyjnych. Proponowana wysokość progów jest zbieżna z wysokością progów dla małych jednostek. Ułatwienie dotyczy daleko idących uproszczeń w ewidencji księgowej i dla spójności systemu proponuje się, aby wysokość podwyższonych progów uprawniających do ww. uproszczenia była tożsama z wysokością progów przewidzianych dla małych jednostek.

Art. 7 pkt 5 – zmiana art. 28b ust. 1

Zmiana art. 28b ust.1 ustawy o rachunkowości poprzez podniesienie progów wartościowych dotyczących sumy aktywów oraz przychodów ze sprzedaży towarów i produktów o 50% spowoduje, że większa ilość jednostek objętych i nieobjętych dyrektywą w sprawie rachunkowości będzie mogła korzystać z uproszczeń przewidzianych dla tych jednostek w ewidencji księgowej w zakresie niestosowania rozporządzenia Ministra Finansów w

sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych. Proponowana wysokość progów jest zbieżna z wysokością progów dla małych jednostek. Ułatwienie dotyczy daleko idących uproszczeń w ewidencji księgowej i dla spójności systemu proponuje się, aby wysokość podwyższonych progów uprawniających do ww. uproszczenia była tożsama z wysokością progów przewidzianych dla małych jednostek.

Art. 7 pkt 6 i 7 – dodanie w art. 32 ust. 7 i 8 oraz zmiana art. 33 ust. 1

Przepisy art. 32 ust. 7 oraz art. 33 ust. 1 mają na celu wprowadzenie możliwości stosowania przez określoną grupę jednostek przepisów podatkowych w zakresie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych do prowadzenia ksiąg rachunkowych i sprawozdawczości finansowej. Proponowane zmiany mają na celu ułatwienie prowadzenia działalności przez określone jednostki poprzez zbliżenie prawa bilansowego do podatkowego. Oznaczałoby to m.in. łatwość ustalania odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych bez szacowania i uwzględniania okresu ekonomicznej użyteczności środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, ograniczenie potrzeby prowadzenia podwójnej ewidencji dla celów rachunkowych i podatkowych.

Uproszczenia obejmą następujące jednostki:

- jednostki mikro określone w art. 3 ust. 1a;
- jednostki małe określone w art. 3 ust. 1c;
- organizacje pozarządowe i inne określone jednostki mogące prowadzić działalność pożytku publicznego, które nie przekraczają kryteriów wielkościowych określonych dla małych jednostek (jednostki te zgodnie z art. 3 ust. 1e pkt 8 ustawy o rachunkowości są wyłączone z kategorii jednostek mikro i jednostek małych).

Przepis art. 32 ust. 8 wyłączy z uproszczeń te jednostki, które mają formę prawną objętą dyrektywą w sprawie rachunkowości.

Art. 7 pkt 8 – zmiana art. 37 ust. 10

Zmiana art. 37 ust. 10 ustawy o rachunkowości poprzez podniesienie progów wartościowych dotyczących sumy aktywów oraz przychodów ze sprzedaży towarów i produktów o 50% spowoduje, że większa ilość jednostek objętych i nieobjętych dyrektywą w sprawie rachunkowości będzie mogła korzystać z uproszczeń przewidzianych dla tych jednostek w ewidencji księgowej w zakresie odstąpienia od ustalania aktywów i tworzenia rezerw

z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Proponowana wysokość progów jest zbieżna z wysokością progów dla małych jednostek. Ułatwienie dotyczy daleko idących uproszczeń w ewidencji księgowej i dla spójności systemu proponuje się, aby wysokość podwyższonych progów uprawniających do ww. uproszczenia była tożsama z wysokością progów przewidzianych dla małych jednostek.

Art. 7 pkt 9 – dodanie w art. 39 ust. 6 i 7

Przepis art. 39 ust. 6 spowoduje możliwość nietworzenia przez określoną grupę jednostek biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów dotyczących przyszłych świadczeń na rzecz pracowników, w tym świadczeń emerytalnych. Będzie to stanowiło znaczne uproszczenie dla tych jednostek, bowiem tworzenie tych rozliczeń jest bardzo skomplikowane i aby prawidłowo określić ich wysokość wymaga często skorzystania z usług aktuaruszy.

Uproszczenia obejmą następujące jednostki:

- jednostki mikro określone w art. 3 ust. 1a;
- jednostki małe określone w art. 3 ust. 1c;
- organizacje pozarządowe i inne określone jednostki mogące prowadzić działalność pożytku publicznego, które nie przekraczają kryteriów wielkościowych określonych dla małych jednostek (jednostki te zgodnie z art. 3 ust. 1e pkt 8 ustawy o rachunkowości są wyłączone z kategorii jednostek mikro i jednostek małych).

Przepis art. 39 ust. 7 wyłączy z uproszczeń te jednostki, które mają formę prawną objętą dyrektywą w sprawie rachunkowości.

Art. 7 pkt 10 – zmiana dotyczy art. 74 ust. 1

Zmiana art. 74 ust. 1 ustawy o rachunkowości ma na celu skrócenie okresu obowiązkowego przechowywania zatwierdzonych sprawozdań finansowych z trwałego przechowywania do 5 lat. Konsekwencją zmiany powyższego przepisu będzie zmniejszenie obciążeń administracyjnych (zmniejszenie kosztów archiwizacji) dla wszystkich jednostek stosujących regulacje ustawy o rachunkowości.

6. Zmiany w ustawie – Ordynacja podatkowa (Art. 9)

Art. 9 pkt 1- dodanie w art. 14a § 3a

Zmiana ma na celu usprawnienie procedury wydawania z urzędu interpretacji ogólnych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych. W tym celu proponuje się wprowadzenie obowiązku wydania przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych interpretacji ogólnej w przypadku, gdy zostanie wydana interpretacja indywidualna uwzględniająca wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego i zawierająca stanowisko rozbieżne z dotychczas wydawanymi interpretacjami indywidualnymi. Sytuacja gdy w obrocie prawnym funkcjonują rozbieżne interpretacje indywidualne z punktu widzenia podatników narusza zasady pewności i bezpieczeństwa prawnego.

Rozwiązanie to nie wyeliminuje w pełni rozbieżności w orzecznictwie sądowym i będących ich odbiciem rozbieżności w interpretacjach wykonujących wyroki sądów, ale w takiej sytuacji minister właściwy do spraw finansów publicznych powinien wyrazić swoje stanowisko w interpretacji ogólnej powszechnie znanej i dającej pełną ochronę wszystkim, którzy się do niej zastosują.

Art. 9 pkt 2 – dodanie w art. 155 ust 1a

Wprowadzenie obowiązku dołożenia starań ze strony organu podatkowego dokonującego wezwania, aby zadośćuczynienie wezwaniu nie było uciążliwe ma na celu ograniczenie obciążeń administracyjnych. Organ podatkowy może wezwać stronę lub inne osoby do złożenia wyjaśnień, zeznań lub dokonania określonej czynności osobiście, przez pełnomocnika lub na piśmie. O formie udziału osoby wzywanej w tych czynnościach decyduje zawsze organ wzywający. Niesie to ze sobą pewne dolegliwości po stronie osoby wzywanej. W związku z tym, proponuje się zobowiązać organ podatkowy do dołożenia starań, aby zadośćuczynienie wezwaniu nie było uciążliwe.

Analogiczna regulacja funkcjonuje na gruncie postępowania administracyjnego (art. 50 § 2 KPA).

Skutkiem nowej regulacji będzie wymóg, aby w każdym indywidualnym przypadku organ podatkowy dokonywał wezwania w taki sposób, aby jego realizacja była możliwie najprostsza (wyznaczenie odpowiedniej pory stawienia się, dokonanie wezwania ze stosownym wyprzedzeniem) i jak najbardziej dogodna dla osoby wzywanej.

Dotyczy to wszystkich procedur podatkowych, w których stosuje się instytucję wezwania (czynności sprawdzające, kontrola podatkowa, postępowanie podatkowe).

7. Zmiany w ustawie o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Art. 10)

Art. 10 pkt 1 oraz pkt 13 – zmiany dotyczące art. 4 ust. 1 pkt 7 oraz art. 52 ustawy

Karty przychodów są obowiązani prowadzić podatnicy opodatkowani w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych oraz kartą podatkową. Na podstawie kart przychodów podatnicy dokonujący pracownikom wypłat należności ustalają zaliczki na podatek dochodowy od tych wypłat. Sposób prowadzenia kart przychodów określa minister właściwy do spraw finansów publicznych, w drodze rozporządzenia.

Projekt uchyla ten obowiązek. Rezygnacja z obowiązku prowadzenia kart przychodów nie wpłynie na obowiązek poboru i odprowadzenia przez przedsiębiorców jako płatników zaliczki na podatek dochodowy od dokonywanych pracownikom wypłat należności ze stosunku pracy.

Art. 10 pkt 2 oraz pkt 4 – zmiana dotycząca art. 9 oraz 12 ust. 7 i 8a ustawy

Obecnie obowiązuje zasada, że podatnik podatku dochodowego od osób fizycznych wybierając formę opodatkowania ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych, dokonuje tego wyboru na rok podatkowy do 20. stycznia tego roku. Decyzji tej nie może zmienić w roku podatkowym. Zmiany formy opodatkowania nie może dokonać nawet w przypadku, gdy nie upłynął ostateczny termin do wyboru formy opodatkowania.

Proponuje się przyjąć zasadę, że podatnik może dokonać ostatecznego wyboru formy opodatkowania do 20. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym podatnik osiągnął pierwszy w roku podatkowym przychód albo do końca roku podatkowego, jeżeli pierwszy taki przychód został osiągnięty w grudniu roku podatkowego.

Dla zachowania systematyki ustawy proponuje się dokonanie analogicznych zmian w przypadku osiągania przychodów z najmu.

Art. 10 pkt 3 - zmiana dotycząca art. 11 ustawy

W związku z propozycją uregulowania w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych problematyki tzw. złych długów, zasadnym jest przyjęcie analogicznego rozwiązania w odniesieniu do podatników opłacających ryczałt od przychodów ewidencjonowanych. Przyjęte rozwiązanie uwzględnia specyfikę opodatkowania przychodów (brak strony kosztowej).

Art. 10 pkt 5 – zmiana dotycząca art. 15 ustawy

Podatnicy opodatkowani zryczałtowanym podatkiem od przychodów ewidencjonowanych, obowiązani są prowadzić ewidencję wyposażenia. Ewidencją wyposażenia obejmuje się wyposażenie, którego wartość początkowa przekracza 1500 zł. Przychód ze sprzedaży tych składników, opodatkowany jest stawką 3% przychodu. Ponadto, podatnicy, którzy zawarli z biurem rachunkowym umowę na prowadzenie ewidencji przychodów, obowiązani są zawiadomić o tym naczelnika urzędu skarbowego.

Niniejszy projekt uchyla obowiązek prowadzenia ewidencji wyposażenia oraz zawiadamiania o podpisaniu umowy z biurem rachunkowym.

Art. 10 pkt 6 – zmiana dotycząca art. 20 ustawy

Spis z natury obowiązani są obecnie sporządzać zarówno podatnicy (podatku dochodowego od osób fizycznych) prowadzący podatkową księgę przychodów i rozchodów, jak i podatnicy opodatkowanych zryczałtowanym podatkiem od przychodów ewidencjonowanych. Spis taki obejmuje towary handlowe, materiały (surowce) podstawowe i pomocnicze, półwyroby, produkcję w toku, wyroby gotowe, braki i odpadki. Sporządzany jest on na dzień zaprowadzenia ewidencji przychodów oraz na koniec każdego roku podatkowego, a także w razie zmiany wspólnika lub zmiany umowy spółki, a także na dzień likwidacji.

Niniejszy projekt uchyla obowiązek sporządzania spisu z natury. Pozostanie jedynie obowiązek sporządzenia wykazu składników majątku wykorzystywanych w prowadzonej działalności w razie likwidacji działalności bądź wystąpienia wspólnika ze spółki.

Art. 10 pkt 7 – zmiana dotycząca art. 21 ustawy

Przepis art. 21 zawiera zasady wpłacania przez podatników ryczału.

Proponowane regulacje wprowadzają zmiany w dwóch obszarach:

- ryczałt kwartalny,
- zawieszenie działalności gospodarczej.

Obecnie podatnicy, którzy wybrali kwartalne wpłaty ryczału, mają obowiązek w terminie do dnia 20. stycznia roku podatkowego zawiadomić w formie pisemnej właściwego naczelnika urzędu skarbowego o wyborze tej metody. Zawiadomienie to dotyczy lat następnych, chyba że podatnik w terminie do 20. stycznia roku podatkowego zawiadomi w formie pisemnej właściwego naczelnika urzędu skarbowego o rezygnacji z kwartalnych wpłat ryczału.

Proponuje się, aby w przypadku opłacania kwartalnie ryczału podatnicy informowali o wyborze opłacania ryczału w takiej formie w zeznaniu składanym za rok podatkowy, w którym stosowali ten sposób opłacania ryczału.

W odniesieniu natomiast do zawieszenia działalności gospodarczej, obecne przepisy stanowią, iż podatnicy, którzy zawiesili wykonywanie działalności gospodarczej, są zwolnieni z obowiązku opłacania ryczału. Z tym, że wspólnicy spółek jawnych, muszą zawiadomić w formie pisemnej właściwego naczelnika urzędu skarbowego o okresie zawieszenia działalności przez spółkę, nie później niż przed upływem 7 dni od dnia złożenia wniosku o wpis informacji o zawieszeniu wykonywania działalności gospodarczej na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

W projekcie zakłada się natomiast, iż wspólnicy spółek jawnych, które zawiesiły wykonywanie działalności gospodarczej, będą informować w zeznaniu składanym za rok podatkowy, w którym działalność ta była zawieszona, o okresie zawieszenia tej działalności w danym roku podatkowym.

Art. 10 pkt 8 - 9 oraz 11 – zmiana dotycząca art. 29 ust. 1, art. 33 ust. 3 oraz art. 36 ustawy

Podatnicy opodatkowani kartą podatkową, obowiązani są zawiadomić naczelnika urzędu skarbowego o likwidacji działalności gospodarczej.

Informację o likwidacji działalności gospodarczej, naczelnikowi urzędu skarbowego przekazuje CEIDG. W związku z tym zasadne jest zniesienie tego obowiązku.

Art. 10 pkt 10 - uchylenie art. 35 ustawy

Ewidencję zatrudnienia prowadzą podatnicy opodatkowani w formie karty podatkowej (z wyjątkiem podatników prowadzących parkingi), jeżeli przy prowadzeniu działalności zatrudniają pracowników. Niniejszy projekt uchyla ten obowiązek. Fakt zatrudnienia jest ustalany na podstawie umowy zawieranej z pracownikiem. Umowa taka jest zatem zasadniczym i wystarczającym dokumentem potwierdzającym okoliczność zatrudnienia.

8. Zmiany w ustawie o podatku od czynności cywilnoprawnych (Art. 11)

Proponuje się wprowadzenie zmian w ustawie o podatku od czynności cywilnoprawnych polegających na umożliwieniu podatnikom składania zbiorczej deklaracji w sprawie podatku od czynności cywilnoprawnych w przypadku, gdy w danym miesiącu dokonują wielu

transakcji podlegających podatkowi od czynności cywilnoprawnych. W takich przypadkach podatnicy mieliby możliwość jednorazowej zapłaty podatku z tytułu wszystkich umów zawartych w okresie miesiąca. Zniesienie obowiązku składania przez podatników odrębnych deklaracji podatkowych z tytułu każdej umowy i wielokrotnego obowiązku zapłaty podatku będzie stanowiło znaczne zmniejszenie biurokratycznych obowiązków w szczególności dla przedsiębiorców, którzy obecnie muszą składać kilkadziesiąt lub nawet kilkaset deklaracji miesięcznie, np. w przypadku zakupu od osób fizycznych rzeczy używanych na potrzeby prowadzenia działalności gospodarczej. Planuje się, aby minister właściwy do spraw finansów publicznych określił w rozporządzeniu przypadki, w których może być złożona zbiorcza deklaracja w sprawie podatku od czynności cywilnoprawnych.

9. Zmiany w ustawie o podatku leśnym (Art. 13)

Celem zaproponowanych zmian jest ujednoczenie wzorów formularzy informacji o lasach oraz deklaracji na podatek leśny, składanych przez podatników podatku leśnego na podstawie art. 6 ust. 2 i ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 374, z późn. zm.). Ponadto projektowane zmiany przewidują wprowadzenie powszechnej możliwości składania informacji i deklaracji dotyczących tego podatku za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

W aktualnym stanie prawnym do określania wzorów informacji o lasach, składanych przez osoby fizyczne i deklaracji na podatek leśny, składanych przez pozostałych podatników podatku leśnego upoważnione są rady gmin (art. 6 ust. 9). Skutkiem powyższego jest brak jednolitego wzoru tych formularzy, i w każdej z gmin mogą obowiązywać inne formularze w zakresie tego podatku. O możliwości składania informacji i deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej decydują również poszczególne gminy (art. 6 ust. 10).

Propozycja ujednoczenia formularzy w zakresie podatku leśnego jest konsekwencją propozycji ujednoczenia wzorów formularzy w podatku od nieruchomości i w podatku rolnym i zmierza do uzyskania efektu w postaci ujednoczenia wzorów wszystkich formularzy w zakresie podatków lokalnych.

Zapewnienie powszechnej możliwości składania informacji i deklaracji dotyczących podatku leśnego za pomocą środków komunikacji elektronicznej do wszystkich organów podatkowych właściwych w sprawie tego podatku niezbędne jest w związku z rozwojem elektronicznych form komunikacji.

Projektowana zmiana w art. 6 ust. 9 polega na zastąpieniu przewidzianego obecnie dla rad gmin upoważnienia do określania wzorów formularzy informacji i deklaracji dotyczących podatku leśnego, upoważnieniem dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Projektowana zmiana w ust. 10 ww. przepisu polega na przyznaniu ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych kompetencji do określenia sposobu przesyłania informacji i deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej oraz do określenia rodzajów podpisu elektronicznego, którym powinny być opatrzone te deklaracje i informacje. Jednocześnie, w tym zakresie, zostanie zniesione upoważnienie dla rad gmin. W wyniku tej zmiany zostanie uchylony w art. 6 ust. 11.

Skutkiem proponowanych zmian będzie ujednoczenie wzorów formularzy w zakresie podatku leśnego składanych we wszystkich gminach.

Efektom projektowanych zmian będzie ponadto możliwość składania deklaracji i informacji w podatku leśnym przez wszystkich podatników za pomocą środków komunikacji elektronicznej. W tym celu niezbędne jest wprowadzenie w ustawie o podatku leśnym regulacji dotyczącej możliwości składania tych formularzy w takiej formie, gdyż zgodnie z ustawą - Ordynacja podatkowa, składanie deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej wójtowi, burmistrzowi (prezydentowi miasta), staroście, marszałkowi województwa regulują odrębne przepisy (art. 3d).

Wprowadzenie projektowanych zmian spowoduje uproszczenie wypełniania obowiązków podatkowych przez podatników podatku leśnego. Zmiany doprowadzą też do zmniejszenia kosztów obsługi informacji i deklaracji dotyczących podatku leśnego, zarówno po stronie organów podatkowych, jak i podatników.

Proponuje się, aby projektowane zmiany weszły w życie z dniem 1 stycznia 2018 r. Wejście w życie zmian leśnego. Termin ten pozwoli też na opracowanie nowych wzorów formularzy podatkowych i pozwoli gminom oraz podatnikom na przystosowanie się do nowych regulacji.

10. Zmiany w ustawie o podatku od towarów i usług (Art. 14)

Art. 14 pkt 1 – zmiana dotycząca art. 51 ust. 1 i 3

Proponuje się działania o charakterze prorozwojowym, mające za cel wspieranie powstawania w naszym kraju centrów dystrybucji i zagospodarowania rynku przesyłek kurierskich wykorzystujących w szczególności dobrze rozwiniętą w Polsce sieć kolejową.

W tym zakresie proponuje się wyłączenie dotychczasowego ograniczenia zwolnienia od VAT dla towarów importowanych w drodze zamówienia wysyłkowego, przy małych przesyłkach do 22 euro poprzez uchylenie ust. 3 w art. 51 ustawy o VAT.

Proponowana zmiana jest zgodna z przepisami unijnymi, które dopuszczają udzielenie zwolnienia w przypadku importu towarów o łącznej wartości nie przekraczającej 22 euro (art. 23 dyrektywy Rady 2009/132/WE z dnia 19 października 2009 r. określającej zakres stosowania art. 143 lit. b) i c) dyrektywy Rady 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej - Dz. Urz. UE. L 292 z 10.11.2009, str. 5. Stosowane obecnie w Polsce wyłączenie z tego zwolnienia dla przesyłek przywiezionych w drodze zamówienia wysyłkowego jest w przepisach unijnych opcją dla państw członkowskich. Odstąpienie od tego fakultatywnego rozwiązania spowoduje, że Polska dołączy do przeważającej większości państw członkowskich, które takiego ograniczenia zwolnienia nie posiadają.

Ponadto proponuje się rozszerzenie zwolnienia z VAT importu małych przesyłek do 22 euro również na sytuacje, gdy odbiorca znajduje się w innym państwie członkowskim. Obecnie zwolnienie ma zastosowanie tylko wówczas, gdy odbiorca znajduje się na terytorium Polski. Zmiana dostosuje zatem obecny przepis do art. 23 ww. dyrektywy (zmiana w art. 51 ust. 1 ustawy o VAT).

Stosowanie zwolnienia z VAT przy tych przesyłkach umożliwi skuteczniejszą konkurencję z firmami dystrybucyjnymi przesyłki na rynkach unijnych. Uprości to również postępowanie i czynności administracyjne przeprowadzane przez organy celne przy dokonywaniu odpraw tego typu przesyłek.

Art. 14 pkt 2 – zmiana dotycząca art. 87 ust. 5, 5a, i 6

Propozycja zmiany art. 87 ust. 5, 5a oraz ust. 6 polega na odstąpieniu od wymagania odrębnego składania wraz z deklaracją umotywowanego wniosku o zwrot podatku oraz wniosku o zwrot w przyspieszonym terminie. Składanie odrębnego wniosku jest zbędne, gdyż samo złożenie deklaracji z wykazaną kwotą do zwrotu na rachunek bankowy podatnika z określonym terminem zwrotu może być potraktowane jak wniosek o zwrot lub przyspieszenie terminu zwrotu. Ewentualna weryfikacja zasadności zwrotu wymaga (również w przypadku złożenia odrębnego wniosku) i tak podjęcia czynności sprawdzających lub kontroli.

Art. 14 pkt 3 i 4 – zmiana dotycząca art. 89a ust. 1a i art. 89b ust.1-2

Funkcjonująca od kilku lat w nowej formule tzw. „ulga na złe długi” jest instrumentem bardzo chętnie wykorzystywanym przez podatników VAT. Wspiera ona zmniejszenie zatorów płatniczych i udrożnienie obrotu gospodarczego pomiędzy podatnikami podatku od towarów i usług (podatnikami VAT czynnymi). Celem upowszechnienia możliwości skorzystania przez wierzyciela, który nie otrzymał swojej należności, z tzw. „ulgi na złe długi”, proponuje się skrócenie terminu na możliwość dokonania przez wierzyciela korekty.

Zmiany zaproponowane w ust. 1a w art. 89a ustawy o VAT pozwolą na zmniejszenie podstawy opodatkowania oraz związanego z nią podatku należnego z tytułu dostawy towarów lub świadczenia usług na terytorium kraju w przypadku niezapłaconych wierzytelności (które nie zostały także zbyte), od których terminu płatności upłynęło już 120 dni.

Analogicznie należało zaprojektować zmiany po stronie dłużników (art. 89b ust. 1-2) polegające na skróceniu terminu ze 150 do 120 dni na dokonanie przez nich obowiązkowej korekty odliczonej kwoty podatku wynikającej z faktury, w przypadku nieuregulowania należności wynikającej z tej faktury. Zmiany zaproponowane w art. 89b ust. 1-2 nakładają na dłużnika obowiązek dokonania takiej korekty, pozostawiając możliwość uniknięcia tego obowiązku w przypadku uregulowania należności odpowiednio w całości lub w części, lub gdy dłużnik jest w trakcie postępowania restrukturyzacyjnego, postępowania upadłościowego lub w trakcie likwidacji.

Skrócenie terminu możliwości zastosowania ulgi po stronie wierzyciela niewątpliwie wpłynie pozytywnie na jego kondycję finansową pośrednio uwalniając (wcześniej) dodatkowe środki finansowe. Natomiast w przypadku dłużnika skrócenie terminu spowoduje dodatkową mobilizację w spłacie wierzytelności, co w ostatecznym rozrachunku przełoży się na zmniejszenie zatorów płatniczych w obrocie gospodarczym.

Art. 14 pkt 5 – dodanie art. 106r

Proponuje się wprowadzenie fakultatywnego upoważnienia dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych do określenia struktury logicznej postaci elektronicznej faktury, z wyjątkiem faktury, o której mowa w art. 106k, która może być stosowana przez podmioty wystawiające faktury.

Z określonej przez Ministra Finansów struktury logicznej postaci elektronicznej faktury, zwanej dalej „strukturą logiczną” mogliby korzystać podatnicy, organy egzekucyjne i komornicy sądowi w przypadkach, o których mowa w art. 106c, jak również nabywcy

towarów lub usług od podatnika oraz osoby trzecie, wystawiające w imieniu i na rzecz tego podatnika faktury w przypadkach, o których mowa w art. 106d.

Określona struktura logiczna powinna zapewniać, aby wystawiane przy pomocy tej struktury faktury (w przypadkach, w których istnieje obowiązek wystawienia faktury) zawierały odpowiednie dane (projektowany art. 106r ust. 1). Oznacza to, iż wprowadzona struktura logiczna powinna przewidywać dla poszczególnych przypadków (np. faktury dokumentujące dostawę towarów, świadczenie usług lub wewnątrzwspólnotową dostawę towarów) odpowiedni zakres danych obligatoryjnych. Przykładowo inny zakres danych będzie wymagany w przypadku transakcji objętych mechanizmem odwrotnego obciążenia, inny w przypadku świadczenia usług turystyki, dla których podstawę opodatkowania stanowi zgodnie z art. 119 ust. 1 kwota marży a jeszcze inny w przypadku faktur uproszczonych, o których mowa w art. 106e ust. 5 pkt 3. Struktura logiczna powinna również przewidywać wystawianie faktur zaliczkowych oraz faktur korygujących czy duplikatów faktur (faktur korygujących). Nie przewiduje się obejmowania tą strukturą not korygujących, bowiem są to specyficzne faktury, które mogą być wystawiane przez nabywcę w celu skorygowania niektórych danych nieprawidłowo podanych w fakturze pierwotnej (np. nazwa sprzedawcy i nabywcy, dane adresowe). Poza tym nieprawidłowości te mogą zostać również skorygowane przez sprzedawcę poprzez wystawienie faktury korygującej, którą będzie można wystawić przy pomocy struktury logicznej.

Ponadto, mając na względzie, że podatnicy niejednokrotnie zawierają w fakturze dodatkowe dane (ponad te wymagane przepisami prawa), takie jak np. nr telefonu czy adres e-mail sprzedawcy/nabywcy, termin płatności, rodzaj płatności czy też nr rachunku bankowego, na który płatność ma zostać uiszczona, w strukturze logicznej powinna być możliwość podawania innych danych niż wynikające z przepisów o VAT (projektowany art. 106r ust. 2).

W przypadku określenia struktury logicznej minister właściwy do spraw finansów publicznych udostępnia strukturę logiczną w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych (projektowany art. 106r ust. 1).

Wprowadzenie dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych fakultatywnego upoważnienia do określenia struktury logicznej ma na celu popularyzację faktur elektronicznych. Rozwiązanie, jakim jest struktura logiczna wychodzi naprzeciw oczekiwaniom przedsiębiorców zgłaszających trudności związane z brakiem jednolitego

standardu faktury, powodujące problemy m.in. z przetwarzaniem faktur. Stosowanie struktury logicznej przez przedsiębiorców będzie dobrowolne.

Art. 14 pkt 6 - zmiana dotycząca art. 127 ust. 6

Obecnie przedsiębiorcy, którzy uczestniczą w systemie TAX FREE – tj. sprzedaży towarów na rzecz podróżnych pochodzących z państw trzecich, których wywóz poza UE w stanie nienaruszonym uprawnia do otrzymania przez podróżnego zwrotu podatku VAT uiszczanego przy zakupie, mogą dokonywać samodzielnie takiego zwrotu, o ile ich roczny obrót nie jest niższy niż 400 tys. zł. W przeciwnym wypadku, będąc w tym systemie, zmuszeni są do zawarcia umowy w sprawie zwrotu podatku z podmiotem pośredniczącym. Takie rozwiązanie ma na celu zapewnienie, że podmiot działający w tym modelu sprzedaży jest wiarygodny w zakresie dokonania zwrotu podatku (najczęściej w formie gotówkowej).

W przypadku korzystania z operatora pośredniego zwrot co do zasady, obniża stosowna prowizja należna firmie dokonującej zwrotu, a tym samym podróżny nie uzyskuje pełnej kwoty uiszczanego podatku VAT. Po stronie sprzedawcy również mogą pojawić się koszty w związku z podpisaniem umowy z operatorem.

Proponuje się zatem zmniejszenie o połowę wymaganego limitu obrotu sprzedaży za poprzedni rok podatkowy (do 200 tys. zł), tak aby również drobniejsi przedsiębiorcy mieli możliwość dokonywania zwrotu VAT samodzielnie.

11. Zmiany w ustawie – Prawo celne (Art. 15)

Art. 15 pkt 1 – dodanie art. 10a ust. 2a i 2b

Przepis art. 10a ustawy z 19 marca 2004 r. – Prawo celne (Dz. U. z 2016 r. poz. 1880, z późn. zm.) stanowi, że wymiana informacji z organami celnymi drogą elektroniczną, jest dokonywana przez Platformę Usług Elektronicznych Skarbowo-Celnych (PUESC). Warunkiem koniecznym takiej wymiany jest uprzednia rejestracja na PUESC oraz przedstawienie organowi celnemu dokumentu potwierdzającego zakres uprawnień do korzystania z usług oferowanych na PUESC.

Zaproponowane nowe w art. 10a ust. 2a i 2b uzupełniają tę regulację poprzez wskazanie, kto i w jaki sposób może uwierzytelnić dokument potwierdzający zakres uprawnień.

Proponuje się, aby uwierzytelnienia takiego mogli dokonywać adwokat, radca prawny i doradca podatkowy, a także osoba uprawniona przez przedsiębiorcę posiadającego

pozwolenie na korzystanie ze statusu upoważnionego przedsiębiorcy (AEO) lub pozwolenie na stosowanie uproszczeń w rozumieniu przepisów celnych, o ile uprawnienie takie będzie dla niej wynikać z treści tego dokumentu.

Projekt przepisu w celu ochrony interesów organu i bezpieczeństwa obrotu pozwala organowi celnemu w razie wątpliwości zażądać okazania oryginału dokumentu.

Uzasadnieniem dla tego rodzaju zasadniczego udogodnienia jest formułowana powszechnie przez stronę biznesową potrzeba wprowadzenia ułatwienia i uproszczenia w dokonywanych przed organami celnymi czynnościach związanych z rejestracją na PUESC.

Podmioty posiadające pozwolenie AEO lub pozwolenie na stosowanie uproszczeń są osobami podlegającymi weryfikacji zarówno ze strony organów celnych poprzez monitorowanie i działania sprawdzające jak również ze strony samych przedsiębiorców, którzy dokonując wyboru swoich partnerów biorą pod uwagę ich profesjonalizm i doświadczenie. Mamy więc w do czynienia z grupą zawodową, która może być w obszarze poświadczenia dokumentów potraktowana podobnie do przedstawicieli zawodów zaufania publicznego jakimi są adwokaci, radcowie prawni i doradcy podatkowi.

Art. 15 pkt 2 i 3 – dodanie w art. 31 ust. 8 i w art. 32 ust. 5

Ustawą z dnia 22 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy – Prawo celne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1228) uchylony został w art. 31 ust. 6 zaś w art. 32 - ust. 4 ustawy - Prawo celne, które stanowiły, że koszty zniszczenia towaru lub likwidacji w inny sposób oraz koszty związane z jego przechowywaniem ponoszą solidarnie osoba, na której ciąży obowiązki wynikające z przepisów prawa celnego, oraz każda inna osoba, w której posiadaniu znajdował się towar bezpośrednio przed jego zajęciem, jeżeli kwota tych kosztów przekracza równowartość kwoty 10 euro.

Jako uzasadnienie dokonywanej zmiany wskazano, że przepisy są zbędne ze względu na regulacje zawarte w art. 198 ust. 3 unijnego kodeksu celnego.

Jednak wymieniony przepis unijnego kodeksu celnego określa jedynie katalog osób zobowiązanych do poniesienia kosztów, nie określa natomiast progu, od którego wymienione osoby ponoszą te koszty, jak czyniły to obowiązujące do dnia 19 sierpnia 2016 r. art. 31 ust. 6 i art. 32 ust. 4 ustawy – Prawo celne.

Bez określenia takiego progu organy celne będą zobowiązane dochodzić od osoby zobowiązanej każdą kwotę poniesionych kosztów, nawet wówczas, gdy kwota ta będzie

bardzo niska. Jako przykład można podać koszty zniszczenia kilku paczek papierosów zajętych u osoby fizycznej na granicy, wynoszące 1 czy 2 zł. Aby odzyskać tę kwotę organy celne będą ponosiły znaczne nakłady finansowe i czasowe, przy czym i tak w znakomitej większości przypadków owe groszowe koszty zniszczenia będą nieściągalne, np. w przypadku osób zagranicznych. Będzie to działanie nieefektywne, zabierające czas i energię funkcjonariuszy, którzy w tym czasie mogliby wykonywać bardziej korzystne z punktu widzenia budżetu państwa, czy obsługi osób i przedsiębiorców zadania.

Biorąc pod uwagę, że organy celne powinny w swoich działaniach kierować się zasadą ekonomiki postępowania, konieczne jest określenie kwotowego progu, do którego osoby zobowiązane nie będą obciążane kosztami, np. zniszczenia towarów. Proponuje się pozostawić dotychczasowy próg, tj. równowartość 10 euro.

Art. 15 pkt 4 – dodanie art. 35c

Przepis art. 211 ust. 3 lit. b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiającego unijny kodeks celny („unijny kodeks celny”) daje podstawę prawną do określenia w przepisach krajowych warunków i dokumentów, na podstawie których następować będzie sprawdzenie czy podmiot może zostać uznany za dający gwarancje zapewnienia prawidłowej realizacji procedury specjalnej, w sytuacji, gdy nie posiada on statusu upoważnionego przedsiębiorcy w zakresie uproszczeń celnych.

Kluczowym rozwiązaniem przyjętym w poniższym przepisie jest wskazanie katalogu przesłanek podmiotowych, które powinny zostać spełnione przez osobę ubiegającą się o pozwolenie na procedurę specjalną (zaproponowany katalog pozwoli precyzyjnie określić co należy rozumieć pod pojęciem „daje gwarancję prawidłowej realizacji procedury” oraz ujednolici postępowanie organów celnych). Doprecyzowanie przesłanek jest istotne z punktu widzenia przedsiębiorców występujących o pozwolenia – daje bezpieczeństwo obrotu, gdyż określa wyraźnie oczekiwania organów celnych.

Dodatkowo w projekcie przepisu dopuszczono możliwość, aby podmiot zamiast składać dokumenty pozwalające na ocenę przesłanek podmiotowych, przedstawiał organowi celnemu oświadczenia, że nie naruszył w sposób poważny lub powtarzający przepisów prawa celnego lub podatkowego, nie zalega z płatnościami należności celnych i podatkowych oraz nie jest wobec niego prowadzone postępowanie egzekucyjne, likwidacyjne lub upadłościowe.

Możliwość taka odformalizuje w znacznym stopniu proces wydawania pozwoleń na korzystanie z procedur specjalnych.

Art. 15 pkt 5 – zmiana art. 73 ust. 1

Projekt zmiany ustawy - Prawo celne w zakresie możliwości uwierzytelnienia odpisu udzielonego pełnomocnictwa przez adwokatów, radców prawnych i doradców podatkowych jest niezbędnym uzupełnieniem w postępowaniu celnym uprawnienia, które jest zapewnione na mocy art. 138a § 4 ustawy - Ordynacja podatkowa w postępowaniu podatkowym.

Wobec faktu, iż na mocy art. 73 ust. 1 ustawy Prawo celne do postępowań w sprawach celnych nie stosuje się rozdziału 3c Pełnomocnictwa ustawy – Ordynacja podatkowa, w tym również powołanego wyżej art. 138a § 4, niezbędnym staje się uzupełnienie o takie uprawnienie ustawy – Prawo celne. Byłoby bowiem niewłaściwe i niezgodne z utrwaloną w tym względzie tradycją, pozbawianie w postępowaniu celnym możliwości uwierzytelniania przez wymienioną wyżej grupę zawodową udzielonych im upoważnień.

Za takim rozwiązaniem przemawia również fakt, iż regulujące kwestię przedstawiciela celnego przepisy unijnego kodeksu celnego nie precyzują tego aspektu postępowania. Przytoczone zapisy projektowanych przepisów nie kolidują więc z przepisami unijnymi.

Najistotniejsze jest przywrócenie w postępowaniu celnym stanu prawnego respektującego wyjątkowy status zawodowy adwokatów, radców prawnych i doradców podatkowych. Temu zadaniu służy uzupełnienie katalogu przepisów wskazanych w art. 73 ust. 1 ustawy Prawo celne o przepis, który będzie w postępowaniu celnym stosowany odpowiednio, przewidujący możliwość uwierzytelnienia odpisu udzielonego im pełnomocnictwa przez adwokatów, radców prawnych i doradców podatkowych.

12. Zmiany w ustawie o podatku akcyzowym (Art. 18)

Art. 18 pkt 1 – Zmiana art. 30 ust. 7b i 7c

Regulacja zawarta w zmienianym przepisie, w którym zmienia się brzmienie ust. 7b i uchyla się ust 7c, polega na tym, że po zmianie dane wykazywane obecnie w oświadczeniu będą wykazywane w składanej co miesiąc deklaracji dla podatku akcyzowego. Składanie do naczelnika urzędu skarbowego co miesiąc (w różnych terminach) dwóch dokumentów tj. oświadczenia oraz deklaracji dla podatku akcyzowego zostanie ograniczone do konieczności złożenia wyłącznie deklaracji dla podatku akcyzowego.

W obecnym stanie prawnym w składanej co miesiąc deklaracji dla podatku akcyzowego AKC-4 (załącznik AKC-4H) podatnik zamieszcza m. in. informację odnośnie ogólnej kwoty zwolnienia energii elektrycznej do celów redukcji chemicznej, w procesach elektrolitycznych, metalurgicznych i mineralogicznych. Planowane wprowadzenie w załączniku AKC-4/H do deklaracji AKC-4 dodatkowych pól, w których podatnik będzie mógł wykazać informacje zawarte w oświadczeniu tj. ilość wykorzystanej energii elektrycznej odrębnie dla poszczególnych celów i procesów oraz kwotę zwolnienia przypadającą na poszczególne cele i procesy, pozwoli na rezygnację z obowiązku składania przez podatnika ww. oświadczenia.

Art. 18 pkt 2 – zmiana art. 32 ust. 1 pkt 1, art. 40 ust. 5, art. 48 w ust. 3 pkt 6, art. 86 w ust. 1 pkt 8, art. 89, art. 90, art. 95, art. 96 w ust. 1 w pkt 1, załączników nr 1 i 2 do ustawy

Zmiana polega na aktualizacji kodów CN, które w czasie obowiązywania aktualnych przepisów akcyzowych podlegały zmianom. Ustawa będzie odwoływała się do klasyfikacji w układzie odpowiadającym Nomenklaturze Scalonej (CN) zgodnej z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2016/1821 z dnia 6 października 2016 r. zmieniającym załącznik I do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej (Dz. Urz. UE L 294 z 28.10.2016, str. 1), które weszło w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

Do celów poboru akcyzy i oznaczania wyrobów akcyzowych znakami akcyzy, a także do wiążących informacji akcyzowych stosowana jest klasyfikacja w układzie odpowiadającym Nomenklaturze Scalonej (CN). W zakresie klasyfikacji do odpowiedniego kodu CN ustawodawca odwołał się rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej (Dz. Urz. WE L 256 z 07.09.1987, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 2, str. 382, z późn. zm.). W ciągu kilku lat funkcjonowania obecnej ustawy klasyfikacja niektórych wyrobów akcyzowych do odpowiadających im kodom CN uległa zmianie. Zgodnie z art. 3 ust. 2 ustawy zmiany w Nomenklaturze Scalonej nie powodują zmian w opodatkowaniu akcyzą wyrobów akcyzowych i samochodów osobowych, jeżeli nie zostały określone w ustawie. Jednak w celu ułatwienia prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie wyrobów akcyzowych zaproponowano aktualizację tych kodów CN, które w czasie obowiązywania aktualnych przepisów akcyzowych podlegały zmianom.

Taka zmiana powinna spotkać się z przychylnym odbiorem ze strony zarówno podatników akcyzy jak i organów podatkowych bowiem wpłynie korzystnie na poprawę stabilności i przejrzystości prawa w obszarze organizacji obrotu wyrobami akcyzowymi i opodatkowania akcyzą wyrobów akcyzowych co w konsekwencji powinno skutkować zmniejszeniem ryzyka gospodarczego oraz ułatwieniem prowadzenia działalności gospodarczej.

B. Zmiany w zakresie prawa gospodarczego

1. Zmiany w ustawie – Kodeks spółek handlowych (art. 12)

Art. 12 pkt 1 - dodanie Art. 4¹

Dopuszczalność potwierdzania wadliwych czynności organów spółek handlowych wzbudza w obecnym stanie prawnym liczne kontrowersje zarówno w doktrynie prawa cywilnego jak i w orzecznictwie. Nierozstrzygnięta jednoznacznie pozostaje kwestia czy czynność dokonana przez osobę niebędącą organem spółki lub dokonana z przekroczeniem kompetencji organu jest nieważna z mocy prawa, czy też można ją w późniejszym czasie potwierdzić. W orzecznictwie Sądu Najwyższego prezentowane są dwa wzajemnie wykluczające się poglądy odnośnie sankcji, jaką należy zastosować do czynności prawnej dokonanej w imieniu osoby prawnej z przekroczeniem kompetencji przez organ (lub przez „fałszywego” piastuna organu). Pierwsza z nich dopuszcza odpowiednie stosowanie przepisów o czynnościach dokonanych przez pełnomocnika z przekroczeniem zakresu umocowania, „fałszywego” pełnomocnika (art. 103 KC), druga zakłada bezwzględną nieważność takich czynności.²

Stan niepewności prawnej wywołany niejednorodną linią orzecniczą w ww. zakresie jest jedną z największych i najcięższych do przewyciężenia barier z jakimi borykają się przedsiębiorcy w toku prowadzenia działalności gospodarczej. Mnogość orzeczeń w przedmiotowej kwestii ilustruje skalę problemu z jakim mierzą się przedsiębiorcy, przy czym praktyka obrotu wskazuje na potrzebę sanacji wadliwych czynności prawnych dokonanych przez organ spółki („fałszywy” organ). Owa wadliwość może mieć swoje źródło np. w zmniejszeniu składu organu poniżej ustawowego lub statutowego minimum, wygaśnięciu mandatu zarządu lub części jego członków spowodowanego niejasnością ustawy lub umowy (statutu). W sytuacji gdy dana czynność jest uzasadniona gospodarczo i nie stoi w sprzeczności do uregulowań wynikających z ustaw szczególnych, jej potwierdzenie jest równie

---

² Zob. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 12 maja 2000 r., V CKN 1029/00, i z dnia 5 lipca 2007 r., II CSK 162/07, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 12 października 2001 r., III CZP 55/01, wyroki z dnia 12 grudnia 1996 r., I CKN 22/96; z dnia 26 czerwca 1997 r., I CKN 130/97; z dnia 15 lutego 2002 r., III CKN 494/00; z dnia 14 stycznia 2004 r., I CK 54/03; z dnia 8 października 2004 r., V CK 76/04; z dnia 22 lipca 1998 r., I PKN 223/98 oraz uchwała składu siedmiu sędziów SN z dnia 14 września 2007 r., III CZP 31/07).

uzasadnione jak w razie przekroczenia kompetencji lub działania bez umocowania przez pełnomocnika³, szczególnie w sytuacji gdy spółce jak i jej kontrahentowi zależy na utrzymaniu czynności prawnej w mocy. Słusznie podnosi się, że funkcjonalnie brak jest uzasadnienia dla różnicowania konsekwencji prawnej dokonania wadliwej czynności przez pełnomocnika („fałszywego” pełnomocnika) i organ osoby prawnej („fałszywy” organ), bowiem obydwie instytucje pełnią bardzo podobną funkcję.

Celem przepisu, w zaproponowanym brzmieniu, jest jednoznaczne umożliwienie potwierdzania czynności dokonanych przez organ spółki z przekroczeniem zakresu umocowania („fałszywy” organ), odwołując się w tym zakresie do przepisów umożliwiających potwierdzanie czynności przez pełnomocnika działającego poza zakresem umocowania („fałszywego” pełnomocnika). W ocenie projektodawcy, zaproponowane rozwiązanie przyczyni się do poprawy warunków prowadzenia działalności gospodarczej, m.in. poprzez usunięcie wątpliwości interpretacyjnych wpływających na proces decyzyjny przedsiębiorcy oraz pozwoli uniknąć wielu sporów sądowych.

Wprowadzana przedmiotowym przepisem regulacja nie stoi przy tym w sprzeczności z normą wynikającą z art. 17 KSH. Art. 4¹, w proponowanym brzmieniu, wprowadza ogólną zasadę, która doznaje ograniczenia w szczególnym przypadku, jakim jest sankcja nieważności czynności prawnej w przypadku gdy organ nie uzyskał na nią wymaganej ustawą zgody innego organu spółki. Odmienna wykładnia tych dwóch przepisów doprowadziłaby do nieuprawnionego pominięcia normy wynikającej z art. 17 KSH, co w żadnej mierze nie jest celem wprowadzanej regulacji.

Art. 12 pkt 2 i 4 - uchylenie w art. 25¹ § 2 oraz w art. 109 § 2

Proponowana zmiana ma na celu wyeliminowanie zbędnego (logicznie sprzecznego) przepisu, bowiem nie ma on w praktyce obrotu zastosowania. Spółka osobowa uzyskuje zdolność prawną dopiero w momencie wpisu do rejestru przedsiębiorców, dlatego też nie jest prawnie dopuszczalne działanie w jej imieniu po zawiązaniu a przed wpisem do rejestru.

Art. 12 pkt 3 - dodanie w art. 97 § 3

W obecnym stanie prawnym powstają wątpliwości, czy w skład zarządu spółki partnerskiej mogą wchodzić, oprócz partnerów, także osoby trzecie. Proponowane rozwiązanie ma na celu jednoznaczne wskazanie, że w skład zarządu spółki partnerskiej mogą wchodzić także osoby

---

³ S. Sołtyński, Glosa do uchwały SN z dnia 14 września 2007 r., III CZP 31/07, OSP 2008/5/56.

trzecie. Rozwiązanie to ma na celu zapewnienie efektywnej organizacji prac spółki oraz jej reprezentacji na zewnątrz, bez konieczności ciągłego angażowania w sprawy spółki partnerów, zajmujących się przede wszystkim działalnością zawodową. Niemniej, mając na uwadze osobowy charakter spółki partnerskiej zasadne jest, by w zarządzie spółki był co najmniej jeden partner.

Art. 12 pkt 5 - uchylenie w art. 149 § 1

W obecnym stanie prawnym, wobec braku właściwych postanowień w statucie spółki, komplementariusz może zostać „uwięziony” w spółce, co stanowi w ocenie projektodawcy zbyt restrykcyjne ograniczenie jego swobody. Przepis w proponowanym brzmieniu ma na celu sformułowania ustawowego uprawnienia komplementariusza do wypowiedzenia umowy spółki lub wystąpienia z niej, na zasadach ogólnych.

Art. 12 pkt 6 i 7 – zmiana art. 154 oraz dodanie art. 154¹

W obecnym stanie prawnym, w razie obejmowania udziałów po cenie wyżej niż nominalna, wspólnicy muszą dokonać przelewu nadwyżki na kapitał zapasowy. Jest to uregulowanie zbyt restrykcyjne. Podwyższanie kapitału zakładowego ma stanowić mechanizm finansowania spółki, co nie jest wykonalne, gdy ustawowo wprowadza się obowiązek przeznaczania nadwyżki na kapitał zapasowy. Pojęcie kapitału rezerwowego zostało zdefiniowane w uregulowaniach dotyczących spółki akcyjnej (mimo że jest używane również w przepisach dot. sp. z o.o. – m.in. art. 191, 192, 233, 260 KSH). Zgodnie z art. 396 § 4 KSH jego utworzenie przez spółkę akcyjną jest fakultatywne, środki na nim gromadzone mogą być przeznaczone na dowolny cel, przy czym o ich użyciu decyduje walne zgromadzenie.

Przepisy w zaproponowanym brzmieniu nawiązują do regulacji przyjętej dla spółek akcyjnych w zakresie definicji kapitału rezerwowego i trybu korzystania z niego. Celem projektodawcy jest „uwolnienie” *agio*, poprzez dopuszczenie do korzystania przez spółkę z nadwyżki pieniężnej, a nie „zamrożenie” jej w kapitale zapasowym. Realizację ww. celu ma zapewnić umożliwienie (odmiennie niż jest to uregulowane w spółce akcyjnej) zawarcia w umowie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością mechanizmu polegającego na scedowaniu uprawnienia do użycia kapitału rezerwowego ze zgromadzenia wspólników np. na zarząd lub na radę nadzorczą. Jednocześnie proponowana regulacja zapewnia wspólnikom spółek z o.o. daleko idącą elastyczność. Zastosowanie spójnika „lub” w proponowanym art. 154 § 3 umożliwia jednocześnie zagospodarowanie części

nadwyżki na podwyższenie kapitału zakładowego, części na wpłatę na kapitał rezerwowy, a części na wpłatę na kapitał zapasowy (wedle uznania właścicieli spółki).

Skutkiem wprowadzenia przedmiotowego przepisu będzie zwiększenie możliwości rozwoju spółki oraz inwestycji w jej dalszą działalność, wskutek „uwolnienia” kapitału.

Art. 12 pkt 8 - dodanie w art. 161 § 4

W praktyce obrotu gospodarczego powstają wątpliwości, w jakiej formie powinna zostać dokonana zmiany umowy spółki z o.o. w organizacji. Zaproponowany przepis ma jednoznacznie unormować przedmiotową kwestię, bowiem sposób i forma zmiany umowy spółki z o.o. w organizacji jest zagadnieniem niezwykle ważnym w toku prowadzenie działalności spółki w jej wczesnej fazie. Przepis w proponowanym kształcie oparty jest na rozwiązaniu wskazanym w postanowieniu SN z dnia 25 lutego 2009 r., sygn. II CSK 489/08. Zmiana umowy spółki w organizacji powinna nastąpić w drodze zmiany samej umowy wspólników. Uzasadniając konieczność zachowania umownego trybu zmiany umowy spółki, wskazuje się, że zmiana ta może wpłynąć w istotny sposób na pozycję wspólnika w spółce, może ona dotyczyć min. jego udziału w kapitale zakładowym, udziale w zyskach i innych prawach majątkowych, może też zmienić cel, jaki wspólnicy zobowiązali się realizować, zawierając umowę spółki. Względy te przesądzają o tym, że zmiana umowy spółki przed rejestracją wymaga jednomyślności wszystkich wspólników, a zatem powinna być dokonana według ogólnych reguł KC przewidzianych dla zmiany umowy. Proponowany przepis ma charakter szczególny, wyłączając w regulowanym zakresie stosowanie art. 255 § 1 w zw. z art. 11 § 2 KSH.

Art. 12 pkt 9 i 18 - dodanie w art. 183¹§ 2 oraz 332¹ § 2

Skutki prawne nabycia udziałów przez jednego z małżonków dokonane w zamian za składniki z majątku wspólnego są przedmiotem kontrowersji w literaturze i orzecznictwie. W obecnym stanie prawnym wobec treści art. 31 § 1 KRO, powinny one wchodzić do majątku wspólnego a prawa z nich powinny być wykonywane przez małżonków wspólnie. Niemniej, Sąd Najwyższy w swoich rozstrzygnięciach prezentuje kilka odmiennych stanowisk w przedmiotowej kwestii.

W postanowieniu z dnia 3 grudnia 2009 r., sygn. II CSK 273/09,⁴ skład orzekający stanął na stanowisku, że w przypadku nabycia udziałów za środki pochodzące z majątku wspólnego

---

⁴ Zob. także postanowienie SN z dnia 31 stycznia 2013 r., sygn. II CSK 349/12, LEX/el.

małżonków, wchodzi one w skład tego majątku, a współnikiem staje się tylko małżonek będący stroną czynności prowadzącej do nabycia udziałów. W ocenie Sądu Najwyższego, gdy czynność prawna została dokonana przez jednego z małżonków, stroną tej czynności jest tylko ten małżonek, który złożył oświadczenie woli kreujące (w przypadku nabycia pochodnego akcji) lub współkształtujące (w przypadku złożenia o objęciu akcji przy zakładaniu spółki lub podwyższeniu kapitału zakładowego) dany stosunek prawny.

W wyroku z dnia 5 października 2005 r., IV CK 99/05, SN stanął na stanowisku, że udział w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, nabyty przez jednego z małżonków ze środków z majątku wspólnego, może stać się składnikiem tego majątku, gdy małżonkowie tak postanowili.

W wyroku z dnia 21 stycznia 2009 r., II CSK 446/08, skład orzekający SN uznał, że akcje nabyte przez małżonka ze środków pochodzących z majątku wspólnego wchodzi w skład tego majątku, a akcjonariuszem staje się tylko małżonek uczestniczący w czynności ich nabycia. Podkreślił, że za dopuszczalnością koncepcji rozdzielenia sfery zewnętrznej, czyli stosunków pomiędzy akcjonariuszem a spółką, oraz sfery wewnętrznej pomiędzy współmałżonkami przemawiają zmiany kodeksu spółek handlowych wprowadzone ustawą z dnia 23 grudnia 2003 r. o zmianie ustawy - Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw, polegające na wprowadzeniu nowych przepisów art. 183¹ oraz 332¹ KSH.

Konsekwencją przyjęcia rozwiązań proponowanych w ww. wyrokach jest „rozszczerzenie” udziału/akcji, bowiem prawa majątkowe (w wypadku nabycia go za środki pochodzące z majątku wspólnego) przysługują obydwu małżonkom, natomiast prawa korporacyjne tylko jednemu z nich. Taka wykładania stoi w sprzeczności z zasadą, że udział jako prawo podmiotowe stanowi nierozzerwalną całość. Pogląd ten jest szeroko akceptowany w doktrynie i został wyrażony w innych wyrokach SN⁵.

Celem projektowanej regulacji jest jednoznaczne uregulowanie kwestii, który z małżonków jest współnikiem, w sytuacji gdy wkład za udział pochodzi ze środków objętych wspólnością, a umowa spółki zawiera ograniczenia w tym przedmiocie.

Regułą jest, że udziały w spółce nabywa/obejmuje jedna osoba, nawiązując w ten sposób stosunek członkostwa ze spółką. Wyłom od tej zasady wprowadza art. 31 § 1 KRO. Niemniej, skład osobowy współników jest istotny dla istnienia i funkcjonowania spółki. Poprzez

---

⁵ Zob. m.in. w wyroki SN z dnia 19 stycznia 2011 r., sygn. V CSK 223/10, oraz z dnia 21 stycznia 2005 r., sygn. I CK 528/04, LEX/el.

wykonywania praw korporacyjnych i majątkowych wspólnicy decydują o kształcie prowadzonej działalności, dlatego też należy skutecznie umożliwić wykonywanie praw i obowiązków udziałowych jednemu z małżonków. Ze względu na ww. zależność, przedmiotowa kwestia powinna być uregulowana w sposób szczególny. Wprowadzana norma ma umożliwić wejście do spółki tylko jednemu małżonkowi, przy jednoczesnym zapewnieniu wyrównania uszczerbku w majątku wspólnym, wywołanego finansowaniem udziału z majątku wspólnego (w sytuacji gdy umowa spółki zawiera postanowienie wyłączające możliwość wstąpienia małżonka wspólnika do spółki). Jak podnoszono w piśmiennictwie, dotychczasowe uregulowanie pozwalało na swoiste „wywłaszczenie” małżonka wspólnika, nie przyznając mu prawa do spłaty, tak jak umożliwia to art. 183 KSH⁶. Przedmiotowy przepis formułuje roszczenie o kompensację uszczerbku względem majątku wspólnego. Jego przedawnienie podlega regułom ogólnym. Niemniej, dopiero spłata drugiego małżonka będzie skutkowałą przeniesieniem udziałów do majątku osobistego małżonka zobowiązanego do spłaty.

Art. 12 pkt 10 - zmiana art. 193 § 4

Treść art. 193 § 4 KSH w obecnym brzmieniu budzi wątpliwości co do terminu, w jakim zysk przeznaczony do podziału powinien zostać wypłacony wspólnikom. Przepis nie zawiera ograniczenia czasowego – brak jest wskazania jaki dzień powinien stanowić ostatni dzień wypłaty dywidendy. Brak też regulacji na wypadek, gdy ani wspólnicy ani zarząd nie podejmą decyzji o faktycznej wypłacie dywidendy zatwierdzonej do wypłaty.

Wobec powyższych wątpliwości, na tle prawa podatkowego w praktyce funkcjonuje następujący pogląd. W przypadku określenia w uchwale wspólników daty wypłaty zysku, niezależnie na jak odległy dzień została ona wskazana, za dzień wymagalności roszczenia o wypłatę dywidendy należy uznać datę podjęcia uchwały. Zaakceptowanie takiego stanowiska na tle prawa cywilnego, w tym prawa spółek, nie wydaje się być dopuszczalne. Wspólnicy bowiem wraz z podjęciem uchwały zwyczajnego walnego zgromadzenia o przeznaczeniu zysku do podziału nabywają roszczenie o wypłatę dywidendy.

Jednoznaczne określenie terminu, w którym zarząd musi dokonać wypłaty, uniemożliwi zbyt dalekie odkładanie wypłaty w przyszłość. Ani wspólnicy ani zarząd nie powinni mieć bowiem

---

⁶ A. Szumański, *Status prawny małżonka wspólnika w spółce kapitałowej w sytuacji, gdy objęcie albo nabycie praw udziałowych w spółce jest finansowane z majątku wspólnego małżonków*, dodatek Monitor Prawniczy 7/2015.

kompetencji do uniemożliwienia realizacji roszczenia o wypłatę dywidendy poprzez niepodejmowanie uchwały określającej dzień jej wypłaty.

Proponowana regulacja pozostawia pewną swobodę uregulowania przedmiotowej kwestii wspólnikom, a w drugiej kolejności – zarządowi, przy jednoczesnym zapewnieniu wspólnikom aktualizacji roszczenia o wypłatę dywidendy.

Art. 12 pkt 11 - dodanie w art. 195 § 1¹

Przepis art. 195 w obecnym brzmieniu nie reguluje wprost skutków prawnych wypłacenia zaliczki na poczet dywidendy w sytuacji gdy po zakończeniu roku obrotowego spółka odnotowała stratę albo osiągnęła zysk w wysokości mniejszej od wypłaconych zaliczek. O ile wypłata zaliczek została dokonana zgodnie z postanowieniami umowy oraz zgodnie z wymaganiami z art. 194 i 195 KSH, nie można żądać zwrotu wypłaconych wspólnikom świadczeń na podstawie art. 198 KSH. Na gruncie obowiązującego stanu prawnego, brak jednoznacznej podstawy do żądania przez spółkę „uzupełnienia” funduszy. Poprzez wprowadzenie niniejszego uregulowania, wyposaża się spółkę w możliwość żądania zwrotu zaliczki, gdy spółka odnotowała stratę, bądź zysk mniejszy niż pierwotnie przewidywano.

Art. 12 pkt 12 i 19 - dodanie w art. 202 § 2 oraz art. 369 § 7

Zaproponowana zmiana stanowi rozstrzygnięcie toczącego się w doktrynie i orzecznictwie sporu o adresata oświadczenia o rezygnacji członka zarządu spółki kapitałowej. Częściowe rozwiązanie tego problemu zostało wskazane przez SN w uchwale z 31 marca 2016 r., sygn. III CZP 89/15. Omawiany projekt legislacyjny polega na implementowaniu ww. rozwiązania do ustawy oraz na jego dopasowaniu do potrzeb obrotu gospodarczego. Szczególnego uregulowania wymaga procedura składania oświadczeń o rezygnacji przez jedynego członka zarządu lub wszystkich członków zarządu jednocześnie. Zaproponowana w tym zakresie przez SN wykładnia budzi istotne problemy praktyczne.

Zasadnicze rozstrzygnięcie zawarte w ww. uchwale SN jest następujące. Skład orzekający wskazał, że rezygnacja jest jednostronnym oświadczeniem członka zarządu. Wobec czego nie istnieje norma prawna, która nakazywałaby przyjęcie oświadczenia członka organu osoby prawnej w tej materii przez spółkę w jakiś konkretny sposób. Prowadzi to do wniosku, że zgodnie z art. 205 § 2 i 373 § 2 KSH, członek zarządu spółki kapitałowej składa rezygnację (z wyjątkiem przewidzianym w art. 210 § 2 i art. 379 § 2 KSH dotyczącym spółek

jednoosobowych), spółce. Rozstrzygnięcie w tym zakresie jest słuszne. Zaproponowana wykładania rodzi jednak problemy praktyczne, w sytuacji gdy rezygnację składa jedyny członek zarządu, bądź wszyscy członkowie zarządu jednocześnie. Zdaniem SN nie ma przeszkód by „*wykonywanie reprezentacji biernej spółki w przypadkach złożonego na piśmie lub w postaci elektronicznej oświadczenia o rezygnacji z funkcji jedyne go członka zarządu lub wszystkich członków zarządu, rezygnujących jednocześnie, przez samego tego członka zarządu, który złożył rezygnację*”⁷. Taka interpretacja obowiązujących przepisów, prowadzić może do pozostawienie spółki bez organu zarządzającego, co z oczywistych względów może skutkować poniesieniem przez spółkę szkody.

Rozwiązanie zaproponowane przez SN należy uzupełnić o obowiązek powiadomienia sądu rejestrowego o złożonej rezygnacji przez jedyne go członka zarządu (lub wszystkich członków zarządu jednocześnie). Jego celem jest rozwiązanie kilku kwestii – ma zapobiec istnieniu osoby prawnej bez organów właściwych do jej reprezentowania/przyjmowania oświadczeń oraz sytuacji „uwięzienia” członka organu w spółce, jak również ma zabezpieczyć interesy spółki (bowiem niewykonanie tego obowiązku może stanowić podstawę odpowiedzialności deliktowej członka zarządu za wyrządzoną szkodę).

Art. 12 pkt 14 - uchylenie w art. 231 § 4

Zgodnie z art. 227 § 1, uchwały wspólników podejmowane są na zgromadzeniu wspólników. Paragraf 2 przedmiotowego artykułu wskazuje, że uchwały wspólników mogą być podjęte poza zgromadzeniem, jeżeli wszyscy wspólnicy wyrażą na piśmie zgodę na postanowienie, które ma być powzięte, albo na głosowanie pisemne (tzw. „tryb obiegowy”). W realiach obrotu gospodarczego ten wyjątek stał się regułą, co znacznie upraszcza funkcjonowanie spółek z o.o. Niemniej jednak, zgodnie z treścią art. 231 § 4, niemożliwe jest przegłosowanie w trybie obiegowym uchwał, które powinny być podjęte na zwyczajnym zgromadzeniu (zgodnie z art. 231 § 2 KSH przedmiotem uchwał podejmowanych przez zwyczajne zgromadzenie wspólników jest: rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania zarządu oraz sprawozdania finansowego, podział zysku albo pokrycie straty, udzielenie absolutorium). Stanowi to praktyczne utrudnienie dla przedsiębiorców, które nie odnajduje żadnego praktycznego uzasadnienia. Skorzystanie z trybu obiegowego (pisemnego) wymaga zgody wszystkich wspólników i to bez względu na udział w kapitale, jaki na nich przypada. Oznacza to, że choćby nawet jeden wspólnik uznał, że podjęcie konkretnej decyzji wymaga dyskusji

---

⁷ Zob. uchwałę SN z 31 marca 2016 r., sygn. III CZP 89/15, LEX/el.

podczas zgromadzenia bądź z innego względu nie nadaje się do trybu obiegowego, wówczas taka sprawa zostanie rozstrzygnięta podczas zgromadzenia. W ocenie projektodawcy jest to wystarczający mechanizm zabezpieczający interesy wszystkich udziałowców.

Art. 12 pkt 15 - dodanie w art. 235 § 4

Brak przepisu jednoznacznie wskazującego kto jest uprawniony do odwołania zwołanego zgromadzenia wspólników rodzi w tym zakresie spory korporacyjne. W doktrynie przyjmuje się, że zgromadzenia wspólników mogą być odwoływane, brak natomiast zgody co do mechanizmu prawnego takiego odwołania. Zgodnie z jednym ze stanowisk, odwołanie zgromadzenia może zostać dokonane tylko przez podmiot, który je zwołał, a dodatkowo musi on dokonać tego w takim samym trybie jak wcześniej zwołał zgromadzenie. Według innego, bardziej restrykcyjnego stanowiska, zwołanie zgromadzenia przez spółkę stanowi złożenie przez nią oświadczenia woli. Oświadczenie woli może zostać odwołane tylko w trybie uregulowanym w art. 61 zdanie drugie KC. Odwołanie powinno więc po pierwsze dotrzeć do adresata jednocześnie lub wcześniej od oświadczenia o zwołaniu zgromadzenia, a drugie odwołanie jest możliwe jedynie za zgodą adresata, jeżeli dotarło już do niego oświadczenie o zwołaniu zgromadzenia.

Proponowane przez projektodawcę rozwiązanie wyżej opisanego problemu jest zgodne ze stanowiskiem zajęтым w tej kwestii przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 3 kwietnia 2009 r., sygn. II CSK 604/08. Umożliwienie odwołania zgromadzenia wspólników przez organ, który je zwołał zapobiegnie potencjalnemu zagrożeniu, że zarząd odwoływałby zgromadzenia zwołane przez wspólników mniejszościowych i *vice – versa*.

Art. 12 pkt 16 i 21 – zmiana art. 243 § 2 art. 421 § 3

W obecnym brzmieniu powyższe przepisy wprowadzają wymóg, by pełnomocnik udziałowca albo akcjonariusza przekazywał do księgi protokołów oryginał swojego pełnomocnictwa. W praktyce najczęściej tego typu pełnomocnictwa istnieją w jednym egzemplarzu, a pełnomocnik korzysta z nich więcej niż raz. W związku z tym w omawianym zakresie przepisy KSH są martwe, bo pełnomocnicy przekazują do księgi protokołów co najwyżej kopie swoich pełnomocnictw. Mając na uwadze, że ww. przepis w obowiązującym brzmieniu nie ma zastosowania w praktyce, zniesienie obligatoryjnego dołączania oryginału dokumentu pełnomocnictwa do księgi protokołów wydaje się zasadny i nie wpłynie negatywnie na bezpieczeństwo obrotu.

Art. 12 pkt 17 i 22 – dodanie w art. 277 § 4 oraz w art. 462 § 1¹

Wypowiedzi doktryny, dotyczące sposobu reprezentacji spółki w likwidacji pozostają niejednolite – obecnie funkcjonują w tym zakresie cztery odmienne zapatrywania. Reprezentanci pierwszego z poglądów wskazują że to sąd, który ustanawia likwidatorów dla spółki określa jednocześnie to, w jaki sposób będą oni spółkę reprezentować⁸. Według innej koncepcji „*sposób reprezentacji spółki przez jej likwidatorów jest z reguły podany w statucie spółki, w razie braku regulacji w statucie konieczne jest określenie zasad reprezentacji w uchwale o rozwiązaniu spółki*”⁹. Według trzeciej koncepcji, sposób reprezentowania spółki z o.o. w likwidacji przez likwidatorów został uregulowany ustawowo - obowiązują tu reguły tożsame z tymi, które rządzą reprezentacją spółki przez zarząd, o czym przesądza norma odsyłająca, zawarta w art. 466 KSH¹⁰ (w art. 280 KSH w odniesieniu do spółki z o.o.). Ostatnie stanowisko jednoznacznie neguje kompetencję sądu ustanawiającego likwidatorów do określenia sposobu wykonywania przez nich reprezentacji spółki, „*bezwzględnie obowiązują tu bowiem reguły przewidziane w umowie spółki bądź wskazane w art. 205 § 1 w zw. z art. 280 KSH*”¹¹.

Brak jednoznacznego uregulowania tej kwestii przez ustawodawcę, nie ułatwia rozstrzygnięcia przedmiotowego problemu prawnego. W ocenie projektodawcy zaproponowane rozwiązanie rozwieje pojawiające się w doktrynie i praktyce prawa wątpliwości. Pozwoli ono na swobodne kształtowanie zasad reprezentacji w postępowaniu likwidacyjnym wspólnikom.

Art. 12 pkt 13 i 20 - dodanie w art. 216 § 1¹ oraz w art. 386 § 1¹

W dotychczasowym orzecznictwie wskazywano, że członek rady nadzorczej swoje oświadczenie powinien składać organowi który go powołał (wyrok z dnia 24 maja 2013 r., sygn. V CSK 313/12), co budziło kontrowersje w praktyce obrotu. Odmienne rozwiązanie kwestii składania oświadczeń woli spółce przez członków jej organów zaproponował SN w uchwale z 31 marca 2016 r. sygn. III CZP 89/15, przy czym centralnym przedmiotem

---

⁸ R. Kowalkowski [w:] Koźma, Ożóg, *Komentarz KSH*, 2012, s. 1038, Nb 10; Kidyba, *Komentarz KSH*, t. II, 2013, s. 986–987, Nb 4 i 5. Zbliżone stanowisko - J. Frąckowiak [w:] Pyziół, *Komentarz KSH*, 2008, s. 977.

⁹ A. Szajkowski, M. Tarska, [w:] Sołtysiński, Szajkowski, Szumański, Szwaja, *Komentarz KSH*, t. IV, 2009, s. 42–43.

¹⁰ J. Frąckowiak, [w:] Pyziół, *Komentarz KSH*, 2008, s. 979.

¹¹ Pabis, *Spółka z o.o.*, 2006, s. 570, Nb 7, podobnie J. Bieniak [w:] Bieniak i in., *Komentarz KSH*, 2012, s. 1331.

rozważań zawartych w przedmiotowej uchwale jest kwestia składania oświadczeń o rezygnacji spółce przez członków zarządu. Uwzględniając treść uchwały SN z dnia 31 marca 2016 sygn. III CZP 89/15, należy spójnie uregulować kwestię składania oświadczeń woli spółce zarówno przez członków zarządu jak i członków rady nadzorczej. W ocenie projektodawcy zasadnym będzie jednoznaczne wskazanie, że członek rady nadzorczej składa swoje oświadczenie o rezygnacji, stosownie do uregulowania wynikającego z art. 205 § 2 KSH.

Art. 12 pkt 23 - dodanie w art. 531 § 2¹

Na gruncie przedmiotowego przepisu wykształciły się dwie wzajemnie wykluczające się linie orzecznicze dotyczące możliwości wstąpienia spółki nowopowstałej w miejsce spółki dzielonej, w sytuacji gdy spółka nowopowstała przejęła składnik majątku, który jest przedmiotem toczącego się sporu. Zgodnie z linią orzeczniczą prezentowaną przez Sąd Najwyższy min. w uchwale z dnia 8 grudnia 2016 r., sygn. III CZP 85/16. Spółka kapitałowa, która w toku procesu nabyła, w wyniku podziału przez wydzielenie, część majątku spółki dzielonej, wstępuje do procesu o prawo objęte wydzielonym majątkiem w miejsce spółki dzielonej bez potrzeby uzyskania zgody przeciwnika procesowego. Odmiennie stanowisko wyrażono m.in. w wyroku SN z dnia 11 lutego 2016 r., sygn. V CSK 344/15, zgodnie z którym sukcesja spółki przy podziale przez wydzielenie nie obejmuje następstwa procesowego. W ocenie projektodawcy przedmiotowa rozbieżność stworzyła barierę dla przedsiębiorców mających w planach wydzielenie spółki, wobec czego zaistniała potrzeba jednoznacznego doprecyzowania przedmiotowej kwestii. Zaproponowane rozwiązanie zapewni spółce wydzielonej możliwość wykonywania praw procesowych wobec należącego do niej składnika majątkowego, bez konieczności uzyskiwania zgody przeciwnika procesowego.

Art. 12 pkt 24 – zmiana art. 546 § 1

Artykuł 546 § 1 KSH *expressis verbis* przesądza jedynie o odpowiedzialności za zobowiązania przypisane w planie podziału spółce przejmującej lub spółce nowo zawiązanej. Wątpliwości co do zakresu odpowiedzialności powstają, gdy podział następuje przez wydzielenie jednej tylko spółki czy przeniesienie składników majątkowych na jedną spółkę przejmującą. W takim wypadku za zobowiązania przypisane konkretnej spółce przejmującej lub nowo utworzonej odpowiada tylko ta spółka, na którą przeniesiono składniki majątkowe spółki dzielonej, jako jedyna. W literaturze przedmiotu dominuje pogląd,

że literalna interpretacja art. 546 § 1 w dotychczasowym brzmieniu prowadzi do naruszenia interesów wierzycieli spółki dzielonej. W ocenie projektodawcy stworzenie podstawy prawnej do związania solidarną odpowiedzialnością za zobowiązania także spółkę dzieloną przyczyni się do skuteczniejszego zabezpieczenia interesów wierzycieli.

Art. 12 pkt 25 – zmiana art. 571

Proponowana zmiana ma doprowadzić do usunięcia omyłki. Odwołanie się w treści przepisu do 2/3 sumy komandytowej jest błędne, bowiem konsekwencją wielości komandytariuszy jest wielość różnych sum komandytowych. W ocenie projektodawcy, dopiero zgoda na przekształcenie spółki komandytariuszy reprezentujących łącznie ww. ułamek wszystkich sum komandytowych powinna wpływać na decyzję o przekształceniu spółki.

2. Zmiany w ustawie - Kodeks pracy (Art. 1)

Kwestie dotyczące szkoleń okresowych regulowane są w prawie UE, jak również przepisach krajowych. Zgodnie z art. 12 dyrektywy Rady z dnia 12 czerwca 1989 r. w sprawie wprowadzenia środków w celu poprawy bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w miejscu pracy (89/391/EWG) (Dz.U. L 183 z 29.6.1989, str. 1), „pracodawca powinien zapewnić, aby każdy pracownik otrzymał odpowiednie przeszkolenie w zakresie bezpieczeństwa i zdrowia pracowników, w szczególności w postaci przyswojenia informacji i instrukcji specyficznych dla swojego miejsca pracy lub rodzaju wykonywanych czynności:

- podczas przyjmowania do pracy,
- w wypadku przeniesienia na inne stanowisko robocze,
- w wypadku wprowadzenia nowego wyposażenia lub zmiany wyposażenia miejsca pracy,
- w wypadku wprowadzenia nowej technologii.

Szkolenie powinno być:

- dostosowane, z uwzględnieniem charakteru występujących nowych lub zmienionych zagrożeń, oraz
- powtarzane okresowo, jeżeli jest to konieczne.”

Kodeks pracy nazbyt rygorystycznie wdraża regulacje prawne powyższej dyrektywy w zakresie szkoleń, obejmując wszystkich pracowników obowiązkiem odbywania szkoleń okresowych, a nie jak to jest wskazane, tylko wtedy jeśli jest to konieczne i uzasadnione. Przepis art. 237³ § 2 Kodeksu pracy stanowi, że „pracodawca jest obowiązany zapewnić

przeszkolenie pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przed dopuszczeniem go do pracy oraz prowadzenie okresowych szkoleń w tym zakresie (...)”.

Z powyższej dyrektywy wynika, że szkolenie powinno być powtarzane mając na względzie charakter zagrożeń oraz efektywność samego szkolenia. Wydaje się zatem konieczne, aby Kodeks pracy również uwzględniał przypadki, w których pracownicy określonych grup zawodowych będą zwolnieni ze szkolenia okresowego, jeśli nie jest to wymagane ze względu na ewentualne zagrożenia, czy też efektywność szkolenia. Proponowane rozwiązanie uzależnienia konieczności powtórzenia szkolenia BHP od kategorii ryzyka danej grupy działalności, określonej zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie różnicowania stopy procentowej składki na ubezpieczenie społeczne z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w zależności od zagrożeń zawodowych i skutków (Dz.vU. z 2016 r. poz. 1005) i odnosi się jedynie do pracowników administracyjno-biurowych. Propozycja zakłada by szkolenia okresowe BHP nie były obowiązkowe dla pracowników administracyjno-biurowych zatrudnionych u pracodawcy zakwalifikowanego do grupy zawodowej, dla której określono nie wyższą niż trzecią kategorię ryzyka. Należy podkreślić, że są to grupy działalności o najniższych wskaźnikach wypadkowości i o warunkach środowiska pracy, w których występują najmniej szkodliwe czynniki dla zdrowia. Zgodnie z powyższym rozporządzeniem zostało określonych 30 kategorii ryzyka. Propozycja obejmuje jedynie pierwsze 3 z 30, co stanowi 10% kategorii ryzyka, które nie byłby objęte obowiązkiem szkoleń okresowych, i dotyczy tylko pracowników administracyjno-biurowych.

Zgodnie z art. 237¹¹ § 1. Kodeksu pracy, pracodawca zatrudniający więcej niż 100 pracowników tworzy służbę bezpieczeństwa i higieny pracy zwaną dalej „służbą bhp”, pełniącą funkcje doradcze i kontrolne w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, zaś pracodawca zatrudniający do 100 pracowników powierza wykonywanie zadań służby bhp pracownikowi zatrudnionemu przy innej pracy. Pracodawca posiadający ukończone szkolenie niezbędne do wykonywania zadań służby bhp może sam wykonywać zadania tej służby, jeżeli:

- 1) zatrudnia do 10 pracowników albo
- 2) zatrudnia do 20 pracowników i jest zakwalifikowany do grupy działalności, dla której ustalono nie wyższą niż trzecią kategorię ryzyka w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

Obecna konstrukcja przepisu uniemożliwia pracodawcy zatrudniającemu od 21 do 50 pracowników wykonywanie zadań służby bhp – nawet wtedy, gdy pracodawca spełnia wymogi kwalifikacyjne dla pełnienia tej służby. Zasadne zatem jest, aby pracodawca zatrudniający do 50 pracowników (tj. co do zasady nie tworzący służby bhp z sektora mikro i małych przedsiębiorstw), który ukończył szkolenie dla pracodawców wykonujących zadania służby bhp zgodnie § 13 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2004 r. poz. 1860 z późn. zm.), również mógł pełnić zadania służby bhp. Kodeks pracy powinien pozostawić w dyspozycji pracodawcy możliwość dokonania wyboru w zakresie wyznaczenia osoby wykonującej zadania służby bhp (tj. wyznaczyć siebie, pracownika lub pod pewnymi warunkami specjalistę spoza zakładu pracy) – mając na uwadze optymalizację organizacji pracy w zakładzie pracy oraz jak najlepsze wykonanie zadań służby bhp. Należy podkreślić, że proponowane rozwiązanie odnosi się jedynie do grup działalności o najniższych wskaźnikach wypadkowości i o warunkach środowiska pracy, w których występują najmniej szkodliwe czynniki dla zdrowia. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie różnicowania stopy procentowej składki na ubezpieczenie społeczne z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w zależności od zagrożeń zawodowych i skutków zostało określonych 30 kategorii ryzyka. Propozycja obejmuje jedynie pierwsze 3 z 30, co stanowiłoby 10% kategorii ryzyka.

3. Zmiany w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Art. 2)

Art. 2 pkt 1 – zmiana dotycząca art. 9 w ust. 3b pkt 3, dodania ust. 3d i 3e oraz uchylecia ust. 4 ustawy

Warunkiem uzyskania przez przedsiębiorcę zezwolenia na obrót hurtowy w kraju napojami alkoholowymi jest spełnienie wszystkich formalnych wymogów określonych w § 2 pkt 1-7 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 19 maja 2015 roku w sprawie rodzaju dokumentów wymaganych przy składaniu wniosków o wydanie zezwoleń na obrót hurtowy napojami alkoholowymi oraz wzorów tych wniosków (Dz. U. z 2015 r. poz. 739). Zjawisko nadmiernego formalizmu przy uzyskaniu ww. zezwoleń stanowi nieuzasadnioną barierę utrudniającą i opóźniającą rozpoczęcie wykonywania działalności gospodarczej we wskazanym zakresie. Obecne wymogi dołączania do wniosku decyzji inspekcji sanitarnej odnośnie spełniania warunków ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia, zaświadczenia o zgodności lokalizacji magazynu z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego,

zaświadczeń o niezaleganiu z uiszczaniem danin publicznych, czy też dokumentu potwierdzającego tytuł prawny do magazynu są nadmiernym obciążeniem dla przedsiębiorcy, nie mającym istotnego wpływu na bezpieczeństwo obrotu.

Biorąc pod uwagę powyższe, zdecydowano o dodaniu w ustawie nowelizowanej art. 9 ust. 3d, który definiuje dowód wniesienia opłaty za wydanie zezwolenia jako jedyny dokument, który należy dołączyć do wniosku o wydanie zezwolenia na obrót hurtowy napojami alkoholowymi w celu jego wydania. Jednocześnie dodanie w art. 9 ust. 3e i uchylenie art. 9 ust. 4 ustawy nowelizowanej spowoduje, że minister właściwy ds. gospodarki określi wzory wniosków o wydanie zezwoleń na obrót hurtowy w kraju napojami alkoholowymi o zawartości powyżej 18% alkoholu oraz zezwoleń na obrót hurtowy w kraju napojami alkoholowymi o zawartości do 18% alkoholu, w formie dokumentów elektronicznych w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 570). Wzór wniosku nie będzie określany w formie rozporządzenia.

Art. 2 pkt 2 i pkt 3 – zmiana dotycząca art. 9¹ ust. 4 i art. 9² ust. 8 ustawy

Obciążeniem administracyjnym dla przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie obrotu hurtowego w kraju napojami alkoholowymi jest konieczność uzyskiwania oddzielnego zezwolenia w przypadku zaopatrywania w napoje alkoholowe statków, pociągów i samolotów. Obecnie przedsiębiorca może uzyskać zezwolenie na obrót hurtowy w kraju napojami alkoholowymi o zawartości powyżej 18 proc. alkoholu, na okres 1 roku z limitem w wysokości minimum 250 tys. litrów 100 proc. alkoholu, za wydanie którego wnosi opłatę w wysokości 22 500 PLN. W przypadku, gdyby zamierzał zaopatrywać ww. środki komunikacji w napoje alkoholowe zobowiązany jest do ubiegania się o kolejne zezwolenie, również ważne przez okres 1 roku, w którym określa się limit w wysokości minimum 2 tys. litrów 100 proc. alkoholu, za wydanie którego opłata wynosi 180 PLN. Celem proponowanych zmian jest umożliwienie przedsiębiorcy posiadającemu zezwolenie na obrót hurtowy (z limitem w wysokości minimum 250 tys. litrów) zaopatrywania statków, pociągów i samolotów w ramach jednego zezwolenia na obrót hurtowy przy zachowaniu możliwości uzyskania zezwolenia na obrót hurtowy z limitem w wysokości minimum 2 tys. litrów 100 proc. dla przedsiębiorców, którzy działają wyłącznie w zakresie zaopatrywania statków, pociągów i samolotów. W związku z planowanymi zmianami, zdecydowano o stosownej zmianie treści art. 9¹ ust. 4 oraz art. 9² ust. 8 ustawy nowelizowanej.

Art. 2 pkt 4 – uchylenie art. 9⁴ pkt 1 ustawy

Warunkiem prowadzenia działalności na podstawie zezwoleń, o których mowa w art. 9¹ ust. 1 ustawy nowelizowanej, jest m.in. przekazywanie organowi zezwalającemu informacji o wielkości sprzedaży napojów alkoholowych, w terminie do dnia 31 stycznia za rok poprzedni. Niespełnienie tego warunku skutkować może cofnięciem zezwolenia przez organ zezwalający. Wymóg składania informacji o wielkości sprzedaży za poprzedni rok nie znajduje uzasadnienia w praktyce. Na ich podstawie nie jest możliwe oszacowanie faktycznej wielkości sprzedaży w odniesieniu do konkretnego zezwolenia, ponieważ w danym roku kalendarzowym przedsiębiorca może prowadzić działalność na podstawie dwóch zezwoleń, z których jedno jest ważne przez kilka miesięcy w danym roku kalendarzowym, a kolejne przez pozostałą jego część. Mając na uwadze powyższe należy uznać, że obowiązek przedkładania informacji odnośnie wielkości sprzedaży napojów alkoholowych jest nadmiernym obciążeniem sprawozdawczym, nie mającym znaczenia dla prawidłowego prowadzenia działalności na podstawie zezwoleń. Informacje te nie są w praktyce weryfikowane i wykorzystywane przez organy do prowadzenia jakichkolwiek statystyk. W związku z powyższym, zdecydowano o uchyleniu art. 9⁴ pkt 1 ustawy nowelizowanej.

Art. 2 pkt 4 – uchylenie art. 9⁴ pkt 6 ustawy

Niezaleganie przez przedsiębiorcę z realizacją ciężących na nim zobowiązań podatkowych oraz wynikających z ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych jest kolejnym warunkiem prowadzenia działalności na podstawie zezwoleń. Kwestie związane z regulowaniem należności publicznych zawarte zostały w aktach prawnych, za których wykonanie odpowiadają inne organy mające kompetencje kontrolne i przymuszające w tym zakresie. Spełnianie tego warunku lub jego egzekwowanie uregulowane jest w innych ustawach i nie ma powodu ponawiania go w przepisach ustawy nowelizowanej, tym bardziej, że sankcją za niespełnianie tego warunku jest w myśl ww. ustawy jedynie fakultatywne cofnięcie zezwolenia. W związku z powyższym, zdecydowano o uchyleniu art. 9⁴ pkt 6 ustawy nowelizowanej.

Art. 2 pkt 4 – uchylenie art. 9⁴ pkt 9 ustawy

Zniesienie warunku prowadzenia działalności polegającego na przestrzeganiu „innych warunków określonych w przepisach prawa” wydaje się być w pełni uzasadnione. Taka konstrukcja warunku jest niewłaściwa. Jest on niedookreślony, co jest sprzeczne z nurtem zmian prawa w zakresie uproszczeń w podejmowaniu i wykonywaniu działalności gospodarczej (przepis nie wyjaśnia przedsiębiorcy w sposób kompletny, danego obowiązku).

Nie ulega też wątpliwości, że przestrzeganie przepisów prawa jest obowiązkiem każdego. Biorąc pod uwagę powyższe, podjęto decyzję o uchyleniu art. 9⁴ pkt 9 ustawy nowelizowanej.

Art. 2 pkt 6 – zmiana dotycząca art. 11¹ ust. 7 ustawy

Zgodnie z art. 11¹ ust. 7 ustawy nowelizowanej, opłata za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wnoszona jest na rachunek gminy w każdym roku kalendarzowym objętym zezwoleniem w trzech równych ratach w terminach do 31 stycznia, 31 maja i 30 września danego roku kalendarzowego. W praktyce zachodziła wątpliwość, czy przedsiębiorca może dokonać opłaty jednorazowo np. wpłacając całą opłatę w terminie do 31 stycznia. W celu wyeliminowania tej wątpliwości postanowiono jednoznacznie przesądzić, że jednorazowe dokonanie opłaty jest możliwe.

4. Zmiana w ustawie - Prawo o ruchu drogowym (Art. 8)

Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym definiuje motocykl jako „pojazd samochodowy zaopatrzony w silnik spalinowy o pojemności skokowej przekraczającej 50cm³, dwukołowy lub z bocznym wózkiem – wielośladowy(...)”. Jak wynika z obecnego stanu prawnego motocykl może być wyposażony jedynie w silnik spalinowy, co utrudnia rejestrację i dopuszczenie do ruchu drogowego motocykli wyposażonych w inny rodzaj napędu, np. elektryczny. Utrudnienia w zakresie możliwości rejestracji motocykla wyposażonego w silnik elektryczny powodują ograniczenia rozwoju tego segmentu rynku motocyklowego.

Należy również wskazać, że obowiązująca definicja motocykla może stanowić naruszenie przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 168/2013 z dnia 15 stycznia 2013 r. w sprawie homologacji i nadzoru rynku pojazdów dwu- lub trzykołowych oraz czterokołowców (Dz.U. UE L 60 z 2.3.2013, str. 52, z późn. zm.). Zgodnie z art. 6 ust. 3 powyższego rozporządzenia UE, państwa członkowskie nie zakazują, nie ograniczają ani nie utrudniają wprowadzania do obrotu, rejestracji ani dopuszczenia pojazdów, układów, komponentów lub oddzielnych zespołów technicznych z powodów dotyczących aspektów ich budowy i funkcjonowania objętych zakresem niniejszego rozporządzenia, jeśli spełniają one jego wymogi.

Proponowana zmiana umożliwi rejestrację motocykli wyposażonych w pozostałe rodzaje napędu. Skutkiem zmiany powinna być zwiększona sprzedaż motocykli wyposażonych w napęd alternatywny, co z kolei przełoży się na rozwój rynku motocyklowego w Polsce.

Rozwój obejmie takie grupy podmiotów jak: sprzedawcy, potencjalni producenci motocykli i części motocyklowych, usługodawcy świadczący usługi naprawy i konserwacji motocykli. Należy zakładać, że motocykle wyposażone w napęd alternatywny będą wykorzystywane również przez przedsiębiorców do działań operacyjnych (np. w transporcie, komunikacji).

Zmiana realizuje Strategię na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju w zakresie rozwoju elektromobilności.

5. Zmiany w ustawie o administrowaniu obrotem towarowym z zagranicą (Art. 16)

Art. 16 pkt 1 -zmiana dotycząca art. 3 ust. 2 ustawy

Zgodnie z art. 3 ust. 1 uadm, jeżeli z przepisów prawa wspólnotowego, w zakresie administrowania obrotem towarami z krajami trzecimi, wynika obowiązek uzyskania pozwolenia to pozwolenie jest wydawane w drodze decyzji administracyjnej. Do dokumentów, które zgodnie z przepisami prawa wspólnotowego muszą być dołączone do wniosku o udzielenie tego pozwolenia, a są sporządzone w języku obcym, należy dołączyć ich tłumaczenie na język polski sporządzone przez tłumacza przysięgłego (art. 3 ust. 2). Dodatkowo, z przepisu art. 4 uadm wynika, że w zakresie nieuregulowanym w przepisach wspólnotowych – do stosowania w postępowaniu o uzyskanie pozwolenia stosuje się przepisy ustawy Kodeks postępowania administracyjnego (z nielicznymi wyjątkami).

Praktyka wydawania zezwoleń przez ministra właściwego ds. gospodarki (np. w oparciu o Rozporządzenie Wykonawcze Komisji (UE) 2016/670 z dnia 28 kwietnia 2016 r. wprowadzające uprzedni nadzór unijny nad przywozem niektórych wyrobów z żelaza i stali pochodzących z niektórych państw trzecich) oraz praktyka Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa (dawniej Prezesa Agencji Rynku Rolnego) w zakresie przywozu i wywozu towarów rolno-spożywczych w oparciu np. o Rozporządzenie Komisji (WE) NR 376/2008 z dnia 23 kwietnia 2008 r. ustanawiające wspólne szczegółowe zasady stosowania systemu pozwoleń na wywóz i przywóz oraz świadectw o wcześniejszym ustaleniu refundacji dla produktów rolnych, czy Rozporządzenie Komisji (WE) nr 612/2009 z dnia 7 lipca 2009 r. ustanawiające wspólne szczegółowe zasady stosowania systemu refundacji wywozowych do produktów rolnych, wskazuje na konieczność modyfikacji wymogów wynikających z ustawy krajowej, tj. uadm. Żadne bowiem z tych rozporządzeń unijnych, które mogą być stosowane wprost, nie wymaga przedkładania tłumaczeń dokumentów wraz z wnioskiem o pozwolenie. W konkretnych przepisach tych rozporządzeń albo nie podnosi się w ogóle

kwestii tłumaczeń dokumentów, albo używa się następujących zwrotów: „Właściwe organy zainteresowanych państw członkowskich mogą zażądać, w miarę potrzeby, tłumaczenia pozwoleń lub świadectw oraz wyciągów z tych świadectw na język urzędowy danego państwa członkowskiego” - art. 17 ust. 7 RK nr 376/2008 ”, czy „Właściwe organy państw członkowskich mogą wymagać tłumaczenia wszystkich dokumentów odnoszących się do wniosku o wypłatę refundacji na język urzędowy lub jeden z języków urzędowych zainteresowanego państwa członkowskiego” – art. 46 ust. 7 RK nr 612/2009.

Ustawa o administrowaniu obrotem towarowym z zagranicą powinna również pozostawić organom krajowym fakultatywność w żądaniu takiego tłumaczenia, a nie czynić z tego wymóg obligatoryjny. W dominującej większości przypadków do wniosków załączane są bowiem dokumenty sporządzone w języku angielskim lub innym języku unijnym. Pracownicy organów, które wydają te pozwolenia posługują się językami obcymi na tyle biegle, aby pracować z dokumentami pisanymi w tych językach (urzędnicy tłumaczą te dokumenty we własnym zakresie na potrzeby przeprowadzenia postępowania). Wymóg dołączania tłumaczenia w tej sytuacji jest nadmiernym obciążeniem przedsiębiorcy. Opracowywanie i kompletowanie dokumentacji do wniosków jest także obciążeniem finansowym. Oszacowano, biorąc pod uwagę minimalne parametry, że koszty tłumaczeń dokumentów załączanych do wniosków wynoszą 123 000 pln miesięcznie. Szacunki oparto o założenie, że do wniosku należy załączyć co najmniej dwustronicowy dokument, tłumaczenie jednej strony to co najmniej 33 pln + VAT. Proponuje się zatem, aby zredukować tę barierę administracyjno-finansową i ograniczyć wymóg dołączania tłumaczenia przysięgłego wyłącznie do sytuacji, w której organ sam zażąda takiego tłumaczenia (np. w sytuacji, gdy dokument sporządzono np. w języku chińskim).

Art. 16 pkt 2 – zmiana dotycząca art. 4 ust. 1 oraz dodanie ust. 2

Dodatkowym obciążeniem proceduralnym dla przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenia na obrót towarami z zagranicą może być nadmiarowe stosowanie niektórych przepisów KPA, nieadekwatne do restrykcyjności środka, w ramach którego udzielane są zezwolenia. Z przepisu art. 4 uadm wynika bowiem, że w zakresie nieuregulowanym w przepisach wspólnotowych – do stosowania w postępowaniu o uzyskanie pozwolenia stosuje się przepisy KPA (z nielicznymi wyjątkami).

Jednym z utrudnień wynikających ze stosowania zapisów KPA jest - w przypadku ustanowienia pełnomocnictwa w sprawie – konieczność przedkładania do każdego wniosku o wydanie pozwolenia oryginału lub poświadczonego za zgodność z oryginałem dokumentu

pełnomocnictwa (art. 33 § 3 KPA) oraz dowodu wniesienia opłaty skarbowej za przedłożenie tego dokumentu. Każdy wniosek o wydanie pozwolenia wszczyna odrębną sprawę. Przy środkach polityki handlowej o charakterze wyłącznie nadzorczym, a obejmującym dużą ilość towarów i podmiotów, wnioskodawcy składają wnioski z dużą częstotliwością (ok. 650 podmiotów składających łącznie ok. 1500-1700 wniosków miesięcznie). Przedkładanie do każdego z nich pełnomocnictwa jest dużym obciążeniem administracyjnym, a także finansowym. Należy także podkreślić, że zniesienie tego obowiązku znacznie usprawni proces wnoszenia wniosków w formie elektronicznej (obecnie występuje problem z uwierzytelnianiem pełnomocnictw). Należy zatem znieść obowiązek przedkładania do każdego wniosku pełnomocnictwa wraz z dowodem uiszczenia opłaty skarbowej. Dla urzędu wystarczającym będzie jednorazowe przedłożenie pełnomocnictwa, które będąc pełnomocnictwem ogólnym lub rodzajowym o określonym czasie umocowania pozostanie w dyspozycji urzędu wykorzystywanym na użytek kolejnych spraw. Wyeliminuje to gromadzenie zbędnych dokumentów w sprawach, a pozwoli zastosować przyjazne podejście dla interesantów analogiczne do zasady art. 220 KPA, tj. o zakazie żądania informacji, które urząd może sam ustalić lub są mu znane. Zakładając, że do jednej trzeciej wniosków składanych w MR ustanawiane jest pełnomocnictwo, koszt jego potwierdzenia notarialnego oszacowana w skali miesiąca na 14850 pln. W KOWR (dawniej ARR) 40% z 140 wniosków miesięcznie ma ustanowionego pełnomocnika – daje to koszt 1680 zł. Łącznie ok. 16530 zł oszczędności dla przedsiębiorców.

Zniesienie dwóch powyższych obowiązków znacznie uprości przedsiębiorcom opracowywanie dokumentacji wymaganej do aplikowania o wydanie pozwoleń w obrocie z zagranicą. Nadmienić należy, że przedsiębiorcy poza realnymi kosztami tłumaczeń i uwierzytelnień ponoszą również inne straty związane z czasem oczekiwania na skompletowanie ww. dokumentów (np. koszty magazynowania, opóźnienia przy odprawie celnej, niedogodności realizacji umowy w wyznaczonych terminach etc.). Proponowane przepisy wprowadziłyby istotne, pozytywne zmiany dla prowadzenia działalności handlowej przedsiębiorców.

6. Zmiany w ustawie o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Art. 17)

Nowelizacja art. 62 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia ma zapewnić możliwość odbioru sanitarnego mobilnej jednostki, w której prowadzona jest przez przedsiębiorcę działalność gastronomiczna, przez inspekcję sanitarną

właściwą ze względu nie tylko na siedzibę przedsiębiorcy, ale także ze względu na planowane miejsce prowadzenia tej działalności. Wybór właściwej inspekcji będzie zależny od woli przedsiębiorcy.

Zgodnie z obecnymi przepisami ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia nie jest dopuszczalny odbiór mobilnego zakładu gastronomicznego przez inspekcję sanitarną w innym mieście powiatowym w danym województwie niż jest zarejestrowany sam przedsiębiorca. W chwili obecnej, przedsiębiorca chcący rozpocząć gastronomiczną działalność mobilną, posiadający siedzibę np. w Poznaniu, musi zgłosić się do powiatowego inspektora sanitarnego właściwego ze względu na tę siedzibę. Dotyczy to także sytuacji, gdy np. mobilna jednostka została zakupiona w innym mieście, w którym przedsiębiorca zamierza prowadzić swoją działalność. Musi zostać ona sprowadzona do miasta siedziby przedsiębiorcy w celu odbioru przez inspekcję sanitarną. Rodzi to wiele problemów organizacyjnych, z którymi muszą zmierzyć się przedsiębiorcy prowadzący tego typu działalność, a z roku na rok rejestruje się ich coraz więcej.

Według danych foodtruckportal.pl, na rynku działa obecnie już ponad 900 mobilnych gastronomii (dane z lipca 2017 r.), co w porównaniu z 2012 r. (działało ich jedynie ok. 30) oznacza wzrost ich ilości aż o ok. 3000 proc. Prognozowany jest dalszy rozwój tego rodzaju podmiotów branży gastronomicznej.

Uelastycznienie przepisów w zakresie wyboru inspekcji sanitarnej właściwej do odbioru gastronomicznej jednostki mobilnej znacznie ułatwi przedsiębiorcom podjęcie działalności gospodarczej od strony organizacyjnej (oszczędność czasu i środków finansowych). Przedsiębiorca będzie miał możliwość wyboru - według swoich potrzeb organizacyjnych - inspekcji sanitarnej, w której zgłosi swoją mobilną jednostkę gastronomiczną.

7. Zmiana w ustawie o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Art. 19)

Zaproponowana w ustawie o terminach zapłaty w transakcjach handlowych zmiana wprowadza po stronie podmiotów publicznych obowiązek niezwłocznego uiszczenia kwot wynikających ze spełnienia przez wierzyciela usługi, w oparciu o nadesłaną fakturę lub rachunek.

Obecnie nie istnieje taki nakaz i podmiot publiczny może dokonać zapłaty również ostatniego dnia umownego terminu, który mógł wynosić 30, w niektórych wypadkach mógł nawet 60 dni. Niekiedy błędnie pojmując zasady należytego gospodarowania środkami publicznymi celowo dokonuje się płatności w ostatnim umówionym terminie.

Zmiana przedmiotowej regulacji ma na celu ochronę interesów przedsiębiorców - uiszczenie zapłaty bez zbędnej zwłoki i ograniczenie możliwości umownego wydłużania terminów spłaty może przyczynić się do utrzymywania przez przedsiębiorców płynności finansowej, a otrzymane środki będą mogły być szybciej inwestowane, wykorzystywane do prowadzenia działalności. Zmiana zmierza także do kształtowania wśród uczestników obrotu postaw pozwalających na minimalizowanie powstawania zatorów płatniczych.

C. Przepisy przejściowe

Art. 20.

Zgodnie z przepisem sprawy wszczęte i niezakończone przed wejściem w życie ustawy w zakresie wprowadzanych zmian w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi stosowane będą dotychczasowe przepisy.

Art. 21.

Przepis umożliwi złożenie na dotychczasowych zasadach informacji i deklaracji zarówno podatnikom składającym po dniu 1 lipca 2018 r. za pomocą środków komunikacji elektronicznej informacje (deklaracje) dotyczące podatków i opłat, z tytułu których obowiązek podatkowy powstał przed tym dniem, jak i podatnikom dokonującym korekty informacji (deklaracji) złożonych przed dniem wejścia w życie nowych regulacji.

Podatnicy ci będą mogli po dniu 1 lipca 2018 r. złożyć deklaracje (informacje) na formularzach określonych przez gminy z wykorzystaniem obsługujących je systemów informatycznych, o ile rada gminy określiła przed tym dniem, w drodze uchwały, warunki i tryb składania tych informacji i deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Pod pojęciem przepisów dotychczasowych należy bowiem rozumieć również uchwały rad gmin określające warunki i tryb składania informacji i deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej, wydane na podstawie przepisów upoważniających, zmienianych projektowaną ustawą.

Utrzymanie systemów informatycznych gmin ma zapobiec konieczności zwrotu otrzymanych z UE środków na ich budowę.

Art. 22.

Przepis dotyczy zmian w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku

dochodowym od niektórych przychodów osiągniętych przez osoby fizyczne dotyczących „złych długów”. Przepis ten przewiduje zastosowanie nowych przepisów do wierzytelności i zobowiązań, w przypadku których określony fakturze (rachunku) lub w umowie termin do uregulowania zobowiązania upływa po dniu 31 grudnia 2017 r.

Art. 23.

Przepis określa moment, od którego znajdzie zastosowanie art. 14a § 3 ustawy – Ordynacja podatkowa. Zgodnie z projektem przepis ten stosuje do interpretacji indywidualnych wydanych w wyniku wykonania wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 24.

Przepis dotyczy zmiany wprowadzonej w ustawie o podatku od czynności cywilnoprawnych przewidującej wprowadzenia możliwości złożenia zbiorczej deklaracji. Przewiduje się, że zmieniane przepisy ustawy o podatku od czynności cywilnoprawnych będą miały zastosowanie do deklarowania czynności cywilnoprawnych, z tytułu których obowiązek podatkowy powstanie od dnia wejścia ich w życie.

Art. 25.

W zakresie zmiany wprowadzanej w KSH polegającej na dodaniu art. 4¹ (możliwość potwierdzenia czynności prawnych dokonanych przez „fałszywy organ) ze względu na podniosłość poruszanej materii dla obrotu gospodarczego i mnogość stanów faktycznych, uzasadnione jest zastosowanie tego przepisu także do czynności i umów, które zostały dokonane/zawarte przed dniem wejścia w życie tego przepisu.

Art. 26.

Przepis dotyczy zmiany art. 87 ust. 5-6 ustawy o podatku od towarów i usług, który przewiduje odstępianie od obowiązku składania odrębnego wniosku o zwrot podatku oraz o zwrot w przyspieszonym terminie. Przepisy te stosuje się do okresów rozliczeniowych przypadających od dnia 1 stycznia 2018 r.

Art. 27.

Przepis dotyczy zmiany dokonanej w art. 89a i art. 89b ustawy o podatku od towarów i usług w zakresie skrócenia skrócenie do 120 dni okresu, po upływie którego wierzyciel ma możliwość skorzystania z „ulgi na złe długi” (analogiczne zmiany dotyczą obowiązku po stronie dłużnika dokonania korekty odliczonej kwoty podatku). Zgodnie z przepisem

przejściowym przepisy w nowym brzmieniu stosuje się również do wierzytelności powstałych przed dniem 1 stycznia 2018 r., których nieściągalność została, zgodnie z art. 89a ust. 1a ustawy o podatku od towarów i usług, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, uprawdopodobniona po dniu 31 grudnia 2017 r.

Art. 28.

Przepis dotyczy zmiany w ustawie o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne. Przepis przejściowy przewiduje, że dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie art. 52 zmienianej ustawy pozostaną w mocy do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych nie dłużej jednak, niż przez okres 12 miesięcy.

Art. 29.

Przepis dotyczy zmiany w ustawie o podatku akcyzowym. Przepis przejściowy przewiduje, że dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, które będą wymagały zmiany w związku z dostosowaniem wymienionych w ustawie o podatku akcyzowym kodów CN do kodów CN stosowanych zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawa celnego w tym zakresie, pozostaną w mocy do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych nie dłużej jednak, niż przez okres 12 miesięcy.

Art. 30.

Przepis odnosi się do zmian w ustawie o terminach zapłaty w transakcjach handlowych i na jego mocy będzie możliwe zastosowanie wprowadzanej do ustawy reguły także do transakcji zawartych przed dniem wejścia w życie nowelizacji.

D. Przepis końcowy

Art. 31.

Przepis określa wejście w życie ustawy na 1 stycznia 2018 r.

Wyjątki dotyczą:

- 1) ustawy o podatku od spadków i darowizn oraz ustawy o podatku od czynności cywilnoprawnych, które wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 2018 r.;
- 2) ustawy o podatku rolnym, ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, ustawy o podatku leśnym, które wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2018 r.;

3) części zmian wprowadzonych do ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

E. Wykaz aktów wykonawczych, które będą wydane w wyniku uchwalenia projektu:

1. rozporządzenie ministra właściwego do spraw gospodarki na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi określające wzory wniosków o wydanie zezwoleń, o których mowa w ust. 1 i 2, w formie dokumentów elektronicznych w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne,
2. rozporządzenie ministra właściwego do spraw finansów publicznych na podstawie ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym określające wzory formularzy, o których mowa w ust. 5 i ust. 8 pkt 1 tej ustawy, oraz szczegółowy zakres zawartych w nich danych niezbędnych do wymiaru i poboru podatku rolnego wraz z objaśnieniami co do sposobu ich wypełniania, terminu i miejsca składania oraz niezbędnymi pouczeniami,
3. rozporządzenie ministra właściwego do spraw finansów publicznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji, na podstawie ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym określające:
  - 1) sposób przesyłania informacji i deklaracji, o których mowa w ust. 5 i ust. 8 pkt 1 tej ustawy, za pomocą środków komunikacji elektronicznej,
  - 2) rodzaje podpisu elektronicznego, którym powinny być opatrzone informacje i deklaracje, o których mowa w ust. 5 i ust. 8 pkt 1 tej ustawy,
4. rozporządzenie ministra właściwego do spraw finansów publicznych na podstawie ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych określające wzory formularzy, o których mowa w ust. 6 i ust. 9 pkt 1 tej ustawy, oraz szczegółowy zakres zawartych w nich danych niezbędnych do wymiaru i poboru podatku od nieruchomości, wraz z objaśnieniami co do sposobu ich wypełniania, terminu i miejsca składania oraz niezbędnymi pouczeniami,

5. rozporządzenie ministra właściwego do spraw finansów publicznych, porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji, na podstawie ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych określające:
  - 1) sposób przesyłania informacji i deklaracji, o których mowa w ust. 6 i ust. 9 pkt 1 tej ustawy, za pomocą środków komunikacji elektronicznej,
  - 2) rodzaje podpisu elektronicznego, którym powinny być opatrzone informacje i deklaracje, o których mowa w ust. 6 i ust. 9 pkt 1 tej ustawy,
6. rozporządzenie ministra właściwego do spraw finansów publicznych na podstawie ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne określające wzory:
  - 1) zeznania, o którym mowa w art. 21 ust. 2 pkt 2 tej ustawy,
  - 2) wniosku o zastosowanie opodatkowania w formie karty podatkowej, o którym mowa w art. 29 ust. 1 tej ustawy,
  - 3) rocznych deklaracji o wysokości składki zapłaconej na ubezpieczenie zdrowotne, o których mowa w art. 31 ust. 4 i 6 oraz art. 44 ust. 4 i 5 tej ustawy,
  - 4) informacji o zmianach we wniosku o zastosowanie karty podatkowej, o których mowa w art. 36 ust. 7 tej ustawy,- wraz z objaśnieniami co do sposobu prawidłowego ich wypełnienia, terminu i miejsca składania,
7. rozporządzenie ministra właściwego do spraw finansów publicznych na podstawie ustawy z dnia 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych określające:
  - 1) przypadki, w których może być złożona zbiorcza deklaracja w sprawie podatku od czynności cywilnoprawnych, w szczególności liczbę czynności, która uprawnia do złożenia zbiorczej deklaracji oraz ich rodzaj;
  - 2) wzór zbiorczej deklaracji w sprawie podatku od czynności cywilnoprawnych,
8. rozporządzenie ministra właściwego do spraw finansów publicznych na podstawie ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym wzory formularzy, o których mowa w ust. 2 i ust. 5 pkt 1 tej ustawy, oraz szczegółowy zakres zawartych w nich danych niezbędnych do wymiaru i poboru podatku leśnego, wraz z objaśnieniami

co do sposobu ich wypełniania, terminu i miejsca składania oraz niezbędnymi pouczeniami,

9. rozporządzenie ministra właściwego do spraw finansów publicznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji, na podstawie ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym określające
  - 1) sposób przesyłania informacji i deklaracji, o których mowa w ust. 2 i ust. 5 pkt 1, za pomocą środków komunikacji elektronicznej,
  - 2) rodzaje podpisu elektronicznego, którym powinny być opatrzone informacje i deklaracje, o których mowa w ust. 2 i ust. 5 pkt 1.

F. Informacje dodatkowe

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie podlega przedstawieniu właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu.

Projekt ustawy nie zawiera norm technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), w związku z czym nie podlega notyfikacji.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. poz. 1414, z późn. zm.) w związku z § 52 ust. 1 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), projekt ustawy z chwilą przekazania go do uzgodnień z członkami Rady Ministrów oraz konsultacji publicznych został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacji.

Projekt ustawy został wpisany do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów pod pozycją UD278.